

SAMEN STAD MAKEN

VGC
JAARVERSLAG
2017

INHOUD
JAARVERSLAG

VOORWOORD

Investeren in een bruisende stad

Dit jaarverslag leest wat als een gids voor Brussel als warme stad. Dat de VGC daaraan bijdraagt, maakt ons trots. 'Ons', dat zijn de meer dan duizend medewerkers van de VGC.

'Verbinden en versterken' vormt de rode draad van dit jaarverslag

Blijven investeren in een boeiende stad

In dit jaarverslag krijgen mooie, gemeenschapsvormende initiatieven weer veel ruimte. Initiatieven die mensen verbinden en versterken. Ook initiatieven van onderuit. Hoe de jongeren in Sint-Pieters-Woluwe samen hun eigen festival – Ride X Rap – organiseren. Hoe universiteitsstudenten via weKONEKT.brussels les volgen in Brusselse bedrijven, overheidsinstellingen, cultuurhuizen, ziekenhuizen, zorginstellingen en musea. Hoe verpleegkundigen in de thuiszorg dankzij 'Wheel of Care' meer tijd krijgen voor hun patiënten. 'Slow care on a fast bike'. 'Verbinden en versterken' vormt de rode draad van dit verslag.

Blijven investeren in onderwijs en kinderopvang

Een warme stad let op de kleintjes. In 2017 investeerde de VGC 25 miljoen euro om de noden en de uitdagingen op het vlak van schoolinfrastructuur in Brussel verder aan te pakken, zowel met nieuwbouw als met grondige renovatiewerken. In de kinderopvang waren onze 4 miljoen euro investeringen goed voor de bouw, de uitbreiding en de renovatie van kinderdagverblijven. En de VGC investeerde niet alleen in bakstenen, maar ook in de kwaliteit van het onderwijs en de kinderopvang. Ook daarvan tonen we u in dit jaarverslag trots mooie voorbeelden. In totaal ging ongeveer een kwart van al onze werkingsuitgaven naar Onderwijs en Vorming.

Blijven investeren in VGC als transparante en efficiënte partner

De VGC hervormde haar aanbod voor gezinnen omdat de taalondersteuners in de praktijk ondervonden dat ze niet alleen taal, maar ook pedagogische kwaliteit moeten ondersteunen. Het is een mooi voorbeeld van onze manier van werken, van onze rol als transparante en efficiënte partner. In 2017 financierden we bijna 68 miljoen aan duurzame investeringen. We blijven onze digitale dienstverlening uitbreiden. Maar het einddoel blijft altijd: een verbindende stad op mensenmaat. Met een breed en kwaliteitsvol aanbod in Onderwijs en Vorming, met uitgebreide mogelijkheden voor Cultuur, Jeugd en Sport, en met oog voor jong en oud, voor etnisch-culturele minderheden, voor mensen met een handicap in Welzijn, Gezondheid en Gezin.

Eric Verrept
Leidend ambtenaar

© Lander Loeckx

1

BRUSSEL WERKT SAMEN

BRUSS-IT STIMULEERT VERBEELDING, ONTMOETING EN UITWISSELING

Met Bruss-it geeft de VGC vernieuwende initiatieven rond 'gemeenschapsvorming in de gedeelde ruimte' een duwtje in de rug. Het gaat om initiatieven die van onderuit groeien, de verbeelding stimuleren en aanzetten tot ontmoeting en uitwisseling in de (semi-)publieke ruimte. Sterke projecten krijgen tot 15.000 euro subsidie.

Op donderdag 5 oktober organiseerde de VGC een info- en netwerkmoment over Bruss-it. In de autovrije Moutstraat, het Maria Boodschaplyceum en Globe Aroma kregen de geselecteerde projecten uit de eerste edities van Bruss-it tijd om kennis te maken en ervaringen uit te wisselen. Andere geïnteresseerden kwamen op het infomoment alles te weten over de derde editie, die op 5 oktober gelanceerd werd. Doorlopend was er een tentoonstelling over realisaties van Bruss-it.

Nieuwe projecten

Bij de eerste en tweede editie van Bruss-it kregen al 36 projecten een subsidie. Het ging om zeer verschillende projecten uit het hele Gewest, van wijk- of burgercollectieven, scholen, verenigingen of organisaties.

Geef mij maar een Zinnekesbrood (Ferment)

Samen met Brusselaars gaat vzw Ferment op zoek naar een stadsbrood dat iedereen kan smaken. In workshops rond publieke ovens en in een mobiele bakkerij in de publieke ruimte zoeken mensen samen het unieke recept voor echt Brussels 'Zinnekesbrood'.

Pool is Cool is publiek

Pool is Cool wil openluchtzwemmen in Brussel opnieuw mogelijk maken. Dat doet Pool is Cool door onderzoek over openluchtzwemmen in de stad, door tijdelijke zwembaden op te zetten en met originele acties. Zo zorgde Pool is Cool in juni voor een ludieke installatie in het Park van Vorst op het festival SupervliegSupermouche, en konden Brusselaars de hele zomer een verfrissende duik nemen in het tijdelijke openluchtzwembad aan Bozar.

Lien-E411-Link (Ourb en Rurban Solutions)

Ourb en Rurban Solutions willen samen met bewoners en organisaties uit de buurt de publieke restruimte activeren rond en onder het E411-tracé in Oudergem. Ze focussen op het gebied tussen Delta en het Viaduct der Drie Fonteynen. Drie plekken krijgen een tijdelijke inrichting: een ruimte voor kinderen, een lezershoek en een wandelaarspunt.

Zelfpluktuin als brug tussen twee werelden (KTA-Zavelenberg)

KTA-Zavelenberg realiseert een zelfpluktuin op het domein van de school. De leerlingen ontwerpen en onderhouden de tuin zelf, samen met mensen uit de buurt, vooral uit de woonwijk Cité Moderne. De zelfpluktuin blijft semi-openbaar, waardoor hij een blijvende ontmoetingsplaats wordt voor alle buurtbewoners.

Max-banken en Max-momenten (De Lork)

De Lork begeleidt volwassenen met een verstandelijke beperking in wonen en werken. De bewoners van De Lork maakten samen met buurtbewoners Max-banken. Dat zijn banken in de publieke ruimte om bezoekers van De Lork, organisaties en wijkbewoners ongedwongen met elkaar in contact te brengen. Rond de banken organiseert De Lork Max-momenten. Mensen, scholen en winkels uit de buurt worden pater of meter van de banken.

www.vgcbe/bruss-it

www.pooliscool.org

www.kta-zavelenberg.com

f VGC Stedelijk Beleid, vzw Ferment, Pool is cool, E411, vzw De Lork

PLUG INTO BRUSSELS STEUNT PROJECTEN VOOR DIVERSITEIT

In oktober 2017 lanceerde de VGC de nieuwe projectsubsidie Plug into Brussels.

Inwoners met diverse culturen, socio-economische achtergronden, levensstijlen, opinies, behoeften en belangen, dromen en verlangens kruisen elkaar in Brussel. De VGC zet mee haar schouders onder een inclusieve samenleving. Een samenleving die verschillen erkent, toestaat en respecteert. De VGC zoekt ook wat Brusselaars delen, wat mensen bindt en verbindt. Want een sterke stad is een verbindende stad.

Daarom ondersteunt de VGC kleinschalige projecten tot 5.000 euro die dialoog en verbondenheid centraal stellen en polarisering tegengaan.

www.plugintobrussels.be

SAMEN DECORS BOUWEN

DECORATELIER CREËERT GEDEELDE RUIMTE VOOR KUNSTENAARS

© Laura Van Severen

'Het Decoratelier mag niet té professioneel worden. Het chaotische, rommelige, experimentele is niet alleen iets voor in de marge. Het moet mogelijk blijven dat een kunstenaar die nergens plek vindt om te spelen, dat bij ons kan doen. Zo blijf je in constante onderhandeling met de stad en met andere kunstenaars, en wordt samenwerken veel eenvoudiger.'

Aan het woord is scenograaf Jozef Wouters die sinds een jaar het mobiele Decoratelier runt aan de Ninoofse Poort in Sint-Jans-Molenbeek. Van Damaged Goods, het Brusselse gezelschap van choreografe Meg Stuart, kreeg hij de kans om hier zijn eigen creatieve oord op te zetten. Door samen te werken met kunstenaars, culturele organisaties en de buurt realiseert hij met een duidelijke visie een droom. De VGC ondersteunt deze unieke plek financieel.

Jozef Wouters: 'We zijn halfweg en het is boeiend te voelen dat het goed zit. Het samenwerkingsmodel, de manier om mijn praktijk ruimte te laten worden, werkt fantastisch. Het is veel fijner om alles op één plek te kunnen doen dan vroeger, toen ik meer een nomadenbestaan leidde. Het is pas nu dat ik voel hoeveel energie het geeft om je eigen plek te runnen. Door op één plek te werken, kun je meer projecten realiseren, en permanent ideeën en kennis uitwisselen. Materiaal dat je creëert voor het ene project kan

iemand anders daarna recupereren. Vergaderingen sluiten op elkaar aan, en dan kun je samen koffie drinken. Zo bewaren we onschatbare gecentreerde energie die we ook doorgeven aan elkaar. Dit werkt en hier is vraag naar.'

Van wie komt die vraag?

'Van grote huizen en van jonge kunstenaars die soms moeten werken met kleine productiebudgetten. Door de combinatie is er veel mogelijk en kan het ene het andere laten ontstaan. Het is dus zeker geen co-workingplace. Het is ook niet de bedoeling dat het mijn ontwerp wordt. Wel een gecreëerde ruimte die tot stand komt via samenwerking. Binnenkort werken we op vraag van Globe Aroma aan een nieuw groot project dat moet landen in maart 2018. Met dat project bouwen we samen met kunstenaars van Globe Aroma en

mensen uit de buurt een fictieve ruimte, geïnspireerd op de toekomstige plannen voor deze plek: een openbare tuin. Ik zou heel graag in deze buurt blijven, maar alles ligt open voor de volgende ruimte. We zijn ermee bezig.'

Zou je toch liever een vaste plek houden?

'Het tijdelijke is niet iets dat ik bewust gekozen heb. Een vaste plek in een degelijke infrastructuur zou me zeker interesseren. De uitdaging is om van het Decoratelier een instituut te maken, volwaardig naast andere instituten, zonder te veel behoud van eigen heerschappij en met een gezonde uitwisseling. Ik zie dat traag verschuiven en dat stemt me wel hoopvol, ja. Wel zal ik altijd het experimentele bewaken.'

Hoe zie je dat 'experimentele'?

'Ik ben meer en meer geïnteresseerd in hoe de dingen tot stand kunnen komen. Meer en meer kies ik om te experimenteren met alle mogelijke parameters van: Wanneer werken we en hoe? Is dit een permanente structuur? Of moet hij daarna ook reizen? Alles kunnen we in vraag stellen en samen zoeken we naar het antwoord. Ik heb het geluk dat ik kan werken met mensen die op dezelfde golflengte zitten. Iedereen heeft een specifieke handigheid maar ook sociale intelligentie. Scenografie is ook een kwestie van veel vergaderen. Ik spreek niet van een roeping. Het is allemaal nogal natuurlijk op mijn pad gekomen. Ik voel me verantwoordelijk om een ruimte te herdefiniëren, te maken zodat er vrijer in gespeeld kan worden. Dat is wat scenografie doet.'

www.damagedgoods.be

www.jozefwouters.be

KUNSTINTEGRATIE KASTERLINDEN

Kunstenaar: **Anya Gallaccio**

Wat: Het kunstwerk is getiteld 'Tussen denken en voelen' (originele titel: 'Between thought and feeling'). Het is een belevingskunstwerk dat bestaat uit twee kubusvormen waarin het zintuig 'oor' is verwerkt.

Waar:

Kasterlinden

Groot-Bijgaardenstraat 434, 1082 Sint-Agatha-Berchem

www.kasterlinden.be

KUNSTINTEGRATIE DE GROENE SCHOOL

Kunstenaar: **Nick Ervinck**

Wat: Kunstenaar Nick Ervinck bekleedde een deel van de buitengevel. Hij creëerde het kunstwerk WIBIETOE, dat zich als een web over de gevel uitstrekt, en waarbij verschillende panelen werden geassembleerd tot één geheel.

Waar:

Basisschool De Groene School

Bloeistraat 41, 1070 Anderlecht

www.degroeneschool.be

RIDE X RAP GEEFT JONGEREN ZICHTBARE PLEK IN SINT-PIETERS-WOLUWE

Op 28 juni 2017 geven meer dan duizend tieners present op Ride X Rap. Dat is niet zomaar een festival, maar een participatief jongerenfestival.

Een korte voorgeschiedenis. Begin 2015 richtte de gemeente samen met vzw Karuur een jeugdraad op. Die wilde jongeren de kans geven om hun eigen ideeën om te zetten in de praktijk. De jongeren kozen resoluut voor een festival met rapmuziek en focusten op skaten en jongerencultuur. De jeugdraad zocht nog meer partners. Uiteindelijk kreeg het festival de steun van een collectief van tweetalige partners in de gemeente: gemeenschapscentrum Kontakt, de Cultuurdienst en de Sociale Dienst van Sint-Pieters-Woluwe, Brede School, Prévention Animation Jeunesse en Karuur. De VGC en Sport Vlaanderen steunden het project financieel.

De partners hielpen de jongeren met logistieke en andere ondersteuning. Maar de jongeren namen zelf de beslissingen. Sinds november 2016 kwamen ze tweewekelijks samen om zelf een antwoord te zoeken op vragen als: Hoe ziet ons festival eruit? Welk concept vinden we het leukst? Wat is onmisbaar voor ons festival? Van wie moeten we toestemming krijgen in het park? Hoe zorgen we voor de veiligheid van de festivalgangers? Hoeveel vragen we voor een pintje?

Zo werd het echt hun festival. Ride X Rap geeft jongeren een zichtbare plek in de gemeente waar ze samen met andere jongeren jong kunnen zijn.

'Zoveel mogelijk jongeren bereiken'

Colienne van de Sociale Dienst

'In de aanloop hielp ik vooral om het project met de jongeren op te starten: vergaderingen plannen, zoveel mogelijk jongeren bereiken, de logistieke organisatie met de gemeentediensten. Op het festival was ik het aanspreekpunt voor vrijwilligers en daarna hebben we alles nog mooi samen opgeruimd. We zijn echt van nul gestart met jongeren uit verschillende groepen en milieus. Uiteindelijk hebben zij toch een festival op poten gezet.'

'500 mensen verwacht – 1.300 gekomen'

Marwa

'Ik heb vaak gestemd en er was lekker eten! Bij de vergaderingen waren er altijd lekkere sandwiches 😊. Maar ik heb ook de kans gekregen om het festivalthema te kiezen, de artiesten, de activiteiten! Het is geweldig dat het festival zo'n groot succes was! Dat had ik niet verwacht. We hadden 500 mensen verwacht, maar er zijn er 1.300 gekomen. Ik moest toen even gaan zitten om naar al die mensen te kijken. Toen dacht ik: dit is waarvoor ik gewerkt heb. Dat al dat werk niet voor niets was, dat het echt werkelijkheid werd, vind ik fantastisch. Het was niet zo'n mooi weer ... Het skategedeelte kon pas beginnen toen de zon begon te schijnen.'

'Echt geweldig!'

Bovan

'Ik was een van de artiesten tijdens de Open Mic, met allemaal jongeren uit de buurt. Het festival zelf was echt geweldig!'

'Heel tof'

Mel

'Ik ben komen kijken naar het festival. Dat was erg leuk. De sfeer was geweldig die dag. De volgende keer wil ik ook vrijwilliger zijn of organisator, maar ik weet nog niet wat ik juist ga doen. De politie was wel erg aanwezig op het festival voor de veiligheid, en dat vond ik iets minder cool.'

'Echt geniaal'

Corentin

'Ik was op bijna alle vergaderingen aanwezig. Tijdens het festival deed er zich een probleempje voor met de muziekinstallatie van de Open Mic, maar ik heb mijn best gedaan en het gefikt. Ik vond de sfeer echt heel fijn. Geniaal gewoon. Het moeilijkste was om het eens te worden over de prijs van de drank. De volgende keer moet een pintje 1 euro kosten als het aan mij ligt. Ik weet zeker dat dat werkt.'

'Een gekkenhuis'

Robin

'Het begon allemaal omdat we graag een skate-park wilden. En dat is nog steeds onze droom! Maar ik ben echt superblij dat we erin geslaagd zijn Rap X Ride goed te organiseren. Ik heb met mijn maten de Open Mic georganiseerd, het skateprogramma en de communicatie op Facebook. Soms was het moeilijk backstage omdat de vrienden van de artiesten ook allemaal backstage wilden en dat was een gekkenhuis.'

'Zelf uitzoeken wat ze willen'

Hanne van gemeenschapscentrum Kontakt

'Een jaar lang heb ik samen met de verschillende partners zoveel mogelijk de jongeren proberen te ondersteunen om hun eigen festival op te zetten. Wij zorgden voor een moment waarop ze samen konden komen en met elkaar babbelen. Zo kregen ze de kans om zelf uit te zoeken wat ze wilden. Het is fantastisch om te zien hoe we van de eerste vergadering tot aan het festival konden samenwerken met een grote groep jongeren. Voor hen is zo'n initiatief broodnodig. De jongeren komen uit verschillende delen van de gemeente. Het was nog geen groep. Niet iedereen kende elkaar, en dat maakt het soms ook moeilijk om tot een consensus te komen.'

Foto's: © Sint-Pieters-Woluwe - © Ride X Rap - © BRUZZ

VGC EN SURINAME GAAN SAMEN VOOR BETER ONDERWIJS

In april 2017 sloot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een samenwerkingsakkoord met het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur van Suriname. Centraal in deze overeenkomst staat de gelijkaardige onderwijssituatie waarin Nederlandstalig onderwijs wordt gegeven aan een multiculturele en meertalige bevolking en de uitwisseling van goede praktijken op het vlak van onderwijs, kunst en cultuur. De Vlaamse Gemeenschapscommissie is een prioritaire partner van de geplande samenwerking.

Speerpunten van de VGC

De uitwisseling van ervaringen tussen Brusselse onderwijsactoren, leerkrachten en directies rond goede praktijken over *Nederlandstalig onderwijs in een multiculturele samenleving*. Het delen en samen aangaan van ervaringen, de uitwisseling van leermethoden, adviezen op het vlak van een waarderende school- en talentcultuur, begeleiding, training en coaching.

Het Onderwijscentrum Brussel zette daartoe een samenwerking op met de Brusselse lerarenopleiding Erasmushogeschool Brussel en Odisee en met de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en technische Bijstand (VVOB).

De uitwisseling op het vlak van 'Breed Leren', als een actief betekenisvol en sociaal proces met doelgerichte verbindingen tussen het binnenschoolse en het buitenschoolse. Het delen en samen aangaan van ervaringen buiten de schooluren en schoolmuren.

De versterking van de universitaire samenwerking tussen de VUB en de Anton de Kom Universiteit van Suriname, kennisbevordering in beleidsvoering en bredere wetenschapsuitwisseling. De samenwerking op hogeschool- en universitair niveau laten aansluiten bij de bestaande partnerships van Brusselse hogeschoolactoren.

De VGC faciliteert het overleg en de samenwerking tussen de VUB en de Anton de Kom Universiteit van Suriname.

Land

Suriname

Hoofdstad

Paramaribo

Continent

Zuid-Amerika

Oppervlakte

163.820 km²

Inwonersaantal

591.919

Officiële landstaal

Nederlands

Staatsvorm

Presidentiële republiek

Andere gesproken talen

Surinaams, Engels, Sarnami Hindoestani, Javaans, Saramaccaans, Aukaans, Chinees ...

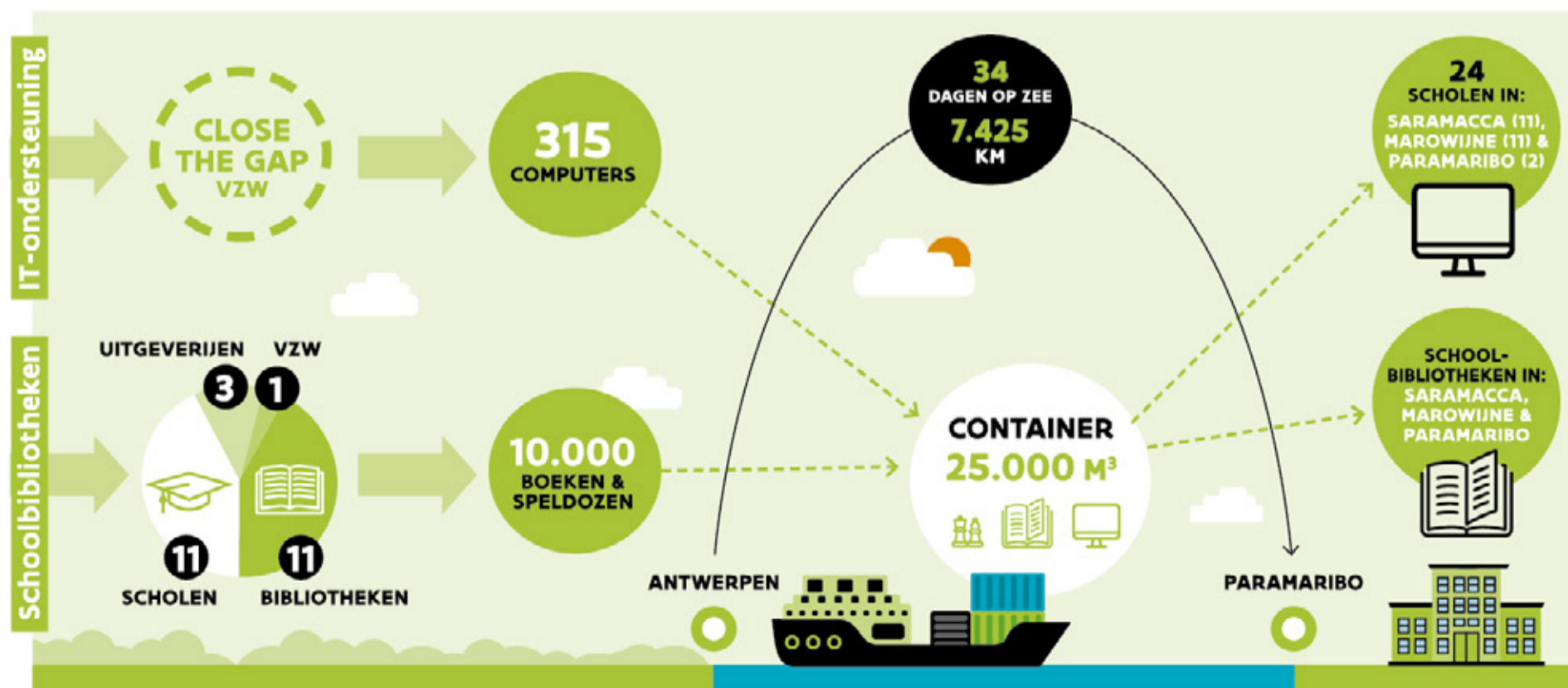
Religie

Protestantisme (23,6%)
Hindoeïsme (22,3%)
Katholicisme (21,6%)
Islam (13,8%)

Leerplicht

Tot 16 jaar

Ondersteunende acties

'INTEGREEREN DOE JE IN DE PUBLIEKE RUIMTE'

© Sophie Nuytten

'De wijk en de migratie rond het Bonnevieplein zijn in veertig jaar enorm veranderd. Heel wat nieuwe groepen kwamen aan in Molenbeek. Een transitwijk als historisch Molenbeek moet blijven werken aan lokale participatie en actief burgerschap. En bijvoorbeeld extra aandacht hebben voor de plaats van vrouwen en meisjes in de publieke ruimte.' Dat zegt coördinator Marie-Claire Migerode van buurthuis Bonnevie dat in 2017 zijn 40ste verjaardag vierde.

Marie-Claire Migerode: 'Buurthuis Bonnevie startte in de jaren 70, toen voor de aanleg van de metro honderden huizen tegen de vlakte gingen. De buurtbewoners verenigden zich en zo ontstond een georganiseerde buurtwerking die de leefkwaliteit in de wijk opkrikte. Het buurthuis kwam ook op voor betaalbaar wonen. Bonnevie legde samen met de buurtbewoners het grote braakliggende terrein vlakbij metrostation Graaf Van Vlaanderen stap voor stap aan. De definitieve herinrichting door de overheid kwam er vanaf 1996. Bonnevie werd gevraagd om het participatietraject verder te begeleiden. Het plein is nu al twintig jaar een bruisende groene long in een compacte stadsbuurt, een plek waar verschillende groepen terecht kunnen.

Nog altijd waakt Bonnevie erover dat groepen het plein niet voor zichzelf opeisen. Bij de aanleg van het Bonnevieplein in Sint-Jans-Molenbeek merkte ik het elke dag: de publieke ruimte is de integratieplek bij uitstek, de plek om de regels van samenleven toe te passen.'

Bewonersparticipatie en stadsontwikkeling

'Geïntegreerde wijkwerking', wat betekent dat?

'In een geïntegreerde wijkwerking kijken we naar de wijk als geheel. We doen aan welzijnswerk rond thema's als wonen en samenleven. Bonnevie helpt wijkbewoners met concrete problemen. De onthaalbalie en de individuele dienstverlening zijn voelhoorns voor de bredere

maatschappelijke uitdagingen waarvoor we een groepswerking opzetten en waarover we samen met de wijkbewoners projecten ontwikkelen. We versterken de draagkracht van de deelnemers en bouwen lokale netwerken uit. Uit die groepswerking ontstaan vaak voorbeeldprojecten die het beleid kunnen inspireren. Bonnevie speelde zo een belangrijke rol in de opstart van de *Community Land Trust* in Brussel en bracht vanuit zijn solidaire spaargroep veertien gezinnen met een laag inkomen samen rond de eerste collectieve passiefwoning in Brussel. Met die voorbeeldprojecten bouwden we een sterke reputatie op in bewonersparticipatie en stadsontwikkeling. Door die expertise kon Bonnevie partnerschappen uitbouwen met lokale verenigingen, scholen, gemeentelijke of gewestelijke diensten. Dat soort werk zit in ons DNA: vanuit de lokale realiteit structurele en maatschappelijk relevante projecten ontwikkelen. De laboratoriumfunctie

vinden we ontzettend belangrijk. Het echte kapitaal van Bonnevie zijn de mensen: medewerkers, bestuur en vrijwilligers, wijkbewoners. Zij zijn de ervaringsdeskundigen in de wijk. Een buurtwerking heeft continuïteit nodig en moet de opgebouwde kennis en netwerken vasthouden.'

Bonfix

Ook de technische dienst Bonfix legt de link tussen wonen en zorg. Met subsidies van de VGC verbetert Bonfix de woonkwaliteit van mensen in armoede en van ouderen. Daarvoor schakelt Bonfix kortgeschoolde Molenbekenaars in, die een opleiding op de werkvloer krijgen. Doordat de klusdienst bij de mensen thuis komt, krijgt Bonnevie zicht op hun leefsituatie.

Superdiversiteit

Historisch Molenbeek is een heel diverse buurt. Hoe ga je daarmee om?
'In een superdiverse stad als Brussel zijn wijken als historisch

Mooie Bonnevieprojecten

- Ambassadeurs van passiefwonen *AmbaPa On The Road*
- Filmtrailer *Partij iedereen onderdak*
- Bonnevie in het duurzaam wijkcontract *Rond Leopold II*

www.bonnevie40.be

Molenbeek, Anneessens of de Brabantwijk aankomstrijken. In die wijken stromen er permanent nieuwe bewoners in. Met de steun van het Huis van het Nederlands en vrijwilligers bieden conversatietafels Nederlands de kans om de taal te oefenen. Taal is een sleutel tot deelname aan de samenleving. Bonnevie ondersteunt actief burgerschap en democratische processen die mensen samenbrengen rond gedeelde belangen. Bonnevie betreft buurtbewoners bij de heraanleg van de publieke ruimte

centraal staan. Deelwerking Alarm is een erkende 'vereniging waar armen het woord nemen'. Alarm startte vijftien jaar geleden vanuit de huisvestingspermanentie. Bonnevie verzamelde toen meningen van burgers over het huisvestingsbeleid. Wat bedoeld was als een eenmalig initiatief, groeide uit tot een dynamische armoedewerking waar mensen in armoede steun vinden bij elkaar en leren om hun problemen ruimer te zien dan louter individueel. De armoedewerking emancipeert mensen: naarmate ze leren om hun

Publieke ruimte wordt leerplek voor democratie en actief burgerschap.

zodat ze zich de ruimte kunnen toe-eigenen. Participatief werken in de publieke ruimte draagt bij tot gemeenschapsvorming en wederzijds begrip. Zo wordt de publieke ruimte een leerplek voor democratie en actief burgerschap. In participatieprocessen leren alle betrokkenen luisteren naar standpunten van anderen, leren ze compromissen te sluiten over gedeeld gebruik van de ruimte.'

Energie en armoede

Hoe breng je mensen samen om te werken rond huisvesting en recht op wonen?

'Door met de bewoners van historisch Molenbeek aan de slag te gaan rond gemeenschappelijke noden. Zo ontstond onze werking voor duurzaam energieverbruik en passiefwonen. De wijkwerking bracht een diverse groep

woonsituatie in handen te nemen, gaan ze ook plannen maken om hun verdere levensloop en die van hun gezin te verbeteren.'

Theateratelier en film

'Bonnevie haalt mensen uit hun comfortzone. Uit een samenwerking van Alarm met regisseur Peter Snowdon ontstond het idee om samen een film te maken. Het resultaat mag er zijn: de documentairefilm *Partij Iedereen Onderdak* is sinds oktober 2016 al meer dan dertig keer vertoond in binnen- en buitenland. Onlangs zat de film in de selectie van een filmfestival in Marokko en in Cyprus. Een aantal deelnemers reist mee met de film om hem voor te stellen aan het publiek. Een kans om de woonsituatie van mensen in armoede te bespreken met mensen in armoede

Coördinator Marie-Claire Migerode van buurthuis Bonnevie: 'Vanuit de lokale realiteit structurele en maatschappelijk relevante projecten ontwikkelen.'

© Sophie Nuytten

wijkbewoners samen die de stijgende energierekeningen niet meer alleen aankonden. In het begin werkte de groep rond lager energieverbruik. Gaandeweg evolueerde de werking naar een energiecollectief waarin empowerment en burgerschap

en met beleidsmakers. Het sociaal-artistieke proces laat de deelnemers boven zichzelf uitstijgen: ze komen uit hun comfortzone, worden scenarist of acteur en krijgen respect van de kijkers. Voor onze werking zijn die projecten heel sterke momenten.'

SOLIDARITEIT VOOR HET GEZIN

CONNECT

VERKLEINT KLOOF TUSSEN KWETSBARE OUDERS EN SCHOOL

Samen met het Onderwijscentrum Brussel startte Solidariteit voor het Gezin in het najaar van 2017 het project *Connect*. Het project zet in op het verkleinen van de kloof tussen kwetsbare ouders en de school. Het project draait proef in vijf Nederlandstalige basisscholen in Brussel.

Connect zet vrijwilligers in aan de schoolpoort. Waarom?

Elke Van den Ende (Onderwijscentrum Brussel): 'We willen ouders en school dichter bij elkaar brengen. Ook moeilijk bereikbare ouders of mensen voor wie de schooldrempel hoog is, moeten de nodige hulp en informatie krijgen. Met vrijwilligers hopen we die drempel te verlagen. Solidariteit voor het Gezin heeft veel positieve ervaring in werken met vrijwilligers. Zij gaan letterlijk naast de ouders aan de schoolpoort staan. Toegankelijkheid is het sleutelwoord.'

Elke Van den Ende
Onderwijscentrum Brussel

"Connect moet wederzijds vertrouwen tussen scholen en ouders stimuleren."

Met wat voor vragen kunnen vrijwilligers de ouders helpen?

Veronique De Vries (Solidariteit voor het Gezin): 'De vrijwilligers zijn de eerste lijn om alle mogelijke vragen op te vangen. Eigenlijk is de vrijwilliger een soort toegangspoort tot het brede netwerk rond de school en de ouders. Ze hebben een vertrouwensfunctie en kunnen de rol van brugfiguur opnemen vanuit hun positie naast de ouders.'

Wie kan er allemaal vrijwilliger worden?

Veronique De Vries: 'We zoeken samen met de school geschikte vrijwilligers. Ideaal zijn ze een weerspiegeling van het schoolpubliek. Het kunnen ouders van de school zijn of ouders van kinderen die al doorstroomden naar het secundair onderwijs. Maar evengoed mensen uit de buurt. Het belangrijkste is dat ze goed kunnen luisteren en met de ouders een vertrouwensband opbouwen. De vrijwilligers hebben geen pasklaar antwoord op alle vragen van ouders. Ze krijgen een coach bij wie ze altijd terecht kunnen. En ze kunnen vragen stellen aan elkaar, aan het aanspreekpunt van de school, aan welzijnswerkers die regelmatig op school zijn.'

Veronique De Vries
Solidariteit voor het Gezin

"Ideaal zijn de vrijwilligers een weerspiegeling van het schoolpubliek."

Wat hoop je te bereiken met Connect?

Elke Van den Ende: 'We hopen het wederzijds vertrouwen tussen scholen en ouders te stimuleren. De bedoeling is een sterke band – een connectie – smeden. En natuurlijk is het ook de bedoeling dat de hulp- en andere vragen van ouders sneller doorstromen naar de organisaties die er het best op kunnen antwoorden.'

www.onderwijscentrumbrussel.be

VRIJWILLIGERS IN DE BLOEMETJES

Op 11 december waren vrijwilligers uit de Brusselse consultatiebureaus van Kind en Gezin en de Nederlandstalige lokale dienstencentra uitgenodigd in MAD, het Brussels platform voor Mode en Design op de Nieuwe Graanmarkt. De VGC bedankte de vrijwilligers voor hun dagelijkse inzet voor de jongste en de oudste Brusselse ketjes. Meer dan zeventig vrijwilligers daagden op. Stadslabo JES vzw verzorgde de catering, Michaël Degreef & Friends de livemuziek.

© VGC

‘DE SMAAK VAN MORGEN’ IN DE LOKALE DIENSTENCENTRA

© Sophie Nuytten

Wordt eten meer een belevenis die alle zintuigen aanspreekt? Komen er nieuwe producten of revolutionaire bereidingstechnieken op ons af? Beïnvloeden andere culturen steeds meer onze eetgewoonten?

In juli 2017 lanceerde de VGC een projectoproep bij de Nederlandstalige lokale dienstencentra in Brussel om mee te doen aan de Week van de Smaak. Het thema was: ‘De Smaak van Morgen’. Het doel: zoveel mogelijk mensen de kans geven om met een maaltijd of activiteit na te denken over ons eten en samen te genieten van ‘De Smaak van Morgen’.

Zeventien lokale dienstencentra organiseerden samen één overkoepelende activiteit naast de eigen verrassende en gratis activiteiten voor trouwe en nieuwe bezoekers.

Wie in de Week van de Smaak langskwam, kreeg in de deelnemende dienstencentra een gezond aperitief van vers geperst fruit of een groentesapje en kon genieten van een verse kom soep of gezonde voedingstips opsteken in een vorming over de nieuwe voedingsdriehoek. Op het programma ook een bezoek aan een lokale krekkelwekerij, een uitstap naar een bio-boerderij of een kookactiviteit met vergeten groenten. De VGC zorgde op haar beurt voor een passend lokaal dessert, bereid door eat vzw.

THUISMATCH OP VERPLAATSING

© Sien Verstraeten

Caroline Pauwels,
rector van de Vrije Universiteit Brussel:

‘weKONEKT.brussels is één grote aanmoediging om de stad én stedelijkheid te ontdekken. In gesprekken met ouders, alumni en studenten viel mij op dat zij dat echt als een statement ervaren om in de hoofdstad te gaan studeren. Kiezen voor Brussel is al een moedige keuze, vaak tegen de stroom in. En dus kunnen deze studenten zich ook helemaal in die stad smijten.’

De Vrije Universiteit Brussel (VUB) lanceerde in 2017, met de steun van de VGC, een nieuw project: weKONEKT.brussels. Dat project maakt van het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest één grote collegezaal.

Studenten krijgen les in bedrijven, overheidsinstellingen, cultuurhuizen, ziekenhuizen, verzorgingsinstellingen, rechtbanken, sportclubs, gemeentehuizen, OCMW's, gevangenissen, internationale instellingen en musea. Ze krijgen les van mensen uit die instellingen – toekomstgerichte ondernemers, bevlogen mensen uit het middenveld, de culturele sector en de

overheid – over de dingen waar ze later zelf mee te maken krijgen.

Met weKONEKT.brussels zet de VUB de diversiteit en pluraliteit van Brussel in de verf en worden bruggen gebouwd over disciplines, sectoren, instellingen, gemeenschappen en culturen

heen. Als universiteit van de hoofdstad van Europa, engageert de VUB zich om de toekomst mee vorm te geven. Studenten, docenten en onderzoekers zetten hun expertise in om Brussel sterker te maken en antwoorden te bieden op grootstedelijke, maatschappelijke uitdagingen.

Studenten worden op die manier kritische burgers, de leiders van de toekomst en de ambassadeurs van Brussel.

www.vub.ac.be/konekt/#wekonekt.brussels

NIEUWE WERKPLEK VOOR BRUSSELLEER

2 BRUSSEL DAAGT UIT

Op 13 december opende Brusselleer feestelijk de deuren van zijn nieuwe kantoren op de vierde verdieping van het centrale administratiehuis van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

'Brusselleer zet deuren open. In mijn hoofd om bij te leren, maar vooral ook in mijn hart. Zo blijf ik betrokken bij Brussel en bouw ik mee aan haar toekomst.'

Nogoi, cursiste

Brusselleer is een centrum voor basiseducatie en organiseert opleidingen voor laaggeletterde volwassenen. Zij kunnen bij het centrum terecht voor taal, rekenen, computerkennis en algemene vorming. Brusselleer is een belangrijke partner van de VGC voor het *Plan Geletterdheid* en het *Scholenproject* dat laaggeletterde ouders versterkt, zodat ze hun kinderen beter kunnen volgen en stimuleren op school.

'Ik heb al medailles van de Gazelles de Bruxelles, en daar ben ik fier op. Bij Brusselleer krijg ik geen medailles, maar ik blijf wel fit in mijn hoofd, en ik krijg er heel veel leerplezier van de leerkrachten en directeur gratis bij!'

Rabea, cursiste

De organisatie verhuisde van de Kroonlaan en het Elzenhof naar de Koningsstraat en vervolgens naar het Huis van het Onderwijs in de Marcqstraat. Maar door de sterke groei van Brusselleer werd het gebouw in de Marcqstraat te klein en was het niet langer aangepast aan de dynamische werking en het doelpubliek.

'Deze verhuizing was broodnodig na een personeelsverdubbeling op 10 jaar tijd. Wij zijn heel blij dat de VGC voor ons deze lokalen heeft ingericht; met stilte desks, een warm onthaal en gezellige werkplekken. Dit wordt het nieuwe kloppende hart van het centrum en de plek van waaruit we de lesgevers over heel Brussel uitsturen. Van hieruit kunnen de lesgevers hun cursisten nog professioneler bedienen.'

Jan Van Gompel, directeur van Brusselleer

Brusselleer kreeg een nieuwe plek in het centrale administratiehuis van de Vlaamse Gemeenschapscommissie met bureaus voor lesgevers, vergaderruimtes, een secretariaat, een materialenbibliotheek en een gezellige onthaalruimte.

Op die manier kan er een samenwerking ontstaan met de administratie en kunnen de cursisten, die zich komen inschrijven, ook kennismaken met de VGC en haar aanbod voor kinderen, jongeren en volwassenen.

www.basiseducatie.be/brusselleer

VGC SUBSIDIEERT PROJECTEN VOOR ARMOEDEBESTRIJDING

De VGC keurde een nieuw reglement goed voor de subsidiëring van kleinschalige projecten armoedebestrijding. Hiermee worden projecten van feitelijke verenigingen en vzw's ondersteund die mee gedragen worden door vrijwilligers, door en voor mensen in armoede. In die projecten staan ontmoeting, samenwerking en emancipatie centraal.

Virtuele stadswandelingen voor wie minder mobiel is

Tochten van Hoop is een cultuur-toeristische vrijwilligersvereniging die een subsidie aanvraag. Zij organiseren stadswandelingen voor groepen uit Vlaanderen en Brussel met aandacht voor de sociale en maatschappelijke context van Brussel. De organisatie werkt actief samen met ervaringsdeskundigen. Mensen in armoede, vluchtelingen en mensen zonder papieren worden opgeleid als stadsgids en geven hun ervaringen mee op de wandelingen.

Tochten van Hoop diende bij de VGC een projectaanvraag in voor het project *Hoopvol Perspectief*. Dat is een project om het aanbod van de Tochten van Hoop in Brussel uit te breiden met vier virtuele stadswandelingen: presentaties voor ouderen, zorgbehoevenden en mensen met een handicap die door hun beperkte mobiliteit niet te voet mee kunnen met de klassieke stadswandelingen. Het beeldmateriaal wordt aangeleverd door de sociale fotografiegroep Tram 66 die actief werkt met mensen in armoede of mensen zonder dak of thuis.

www.tochtenvanhoop.eu

TOEKAN GEEFT KINDEREN MET BEPERKING PLEK OM TE SPELEN

Vzw Sint-Goedele Brussel organiseert met 'Toekan' buitenschoolse opvang in Anderlecht voor kinderen met een meervoudige beperking, soms gecombineerd met autisme.

Toekan vangt kinderen op die door hun extra zorgnoden niet terecht kunnen in de gewone buitenschoolse opvang. De opvang is gehuisvest op dezelfde locatie van SPES, een school voor buitengewoon onderwijs. De kinderen maken gebruik van de specifieke uitrusting van de lokalen en kunnen ook in de snoezelruimte terecht. Er is opvang na de schooluren en op schoolvrije dagen. Tijdens de schoolvakanties wordt de opvang verruimd en zijn ook hun vrienden, broers of zussen welkom.

Het opvanginitiatief ondersteunt ouders in de zorg voor hun kind. En geeft hen de kans om de opvang van hun kinderen af te stemmen op hun noden. Dankzij de huisvesting bij SPES kunnen ouders ervoor kiezen geen beroep te doen op het leerlingenvervoer en blijven de kinderen in hun vertrouwde omgeving.

© vzw Sint-Goedele

PLEEGZORG IN DIVERSITEIT

MEER PLEEGGEZINNEN VOOR NIET-BEGELEIDE MINDERJARIGEN

Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel werkte in 2016 en 2017 met steun van de VGC wervingsmateriaal en actieve wervingsstrategieën uit op maat van Brussel.

Daarmee bouwt de dienst verder op de campagne *Geef de wereld een thuis* die Pleegzorg Vlaanderen eind 2015 lanceerde.

Het project van Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel was een schot in de roos. De dienst werkte een alternatieve wervingsstrategie uit, afgestemd op de Brusselse superdiverse realiteit. Het potentieel aan pleeggezinnen in verschillende gemeenschappen was groot. Op infosessies schreven zich het eerste

projectjaar 41 gezinnen met een diverse achtergrond in als kandidaat om niet-begeleide minderjarigen op te vangen: 72% meer dan sinds de start van het project. De doorstroom van niet-begeleide minderjarigen naar een pleeggezin verdriedubbelde.

Opvallend is dat de inspanningen ook leidden tot een betere toestroom van kandidaat-pleeggezinnen om Belgische kinderen op te vangen, al dan niet met een andere culturele achtergrond.

398

BEZOEKERS
AAN DE INFO-
MOMENTEN

+72%

INSCHRIJVINGEN VAN
GEZINNEN MET DIVERSE
ACHTERGROND

OPLEIDINGSBEURS HELPT WERKZOEKENDEN AAN WERK

Uitnodigende en interactieve stands op de 9de editie van de opleidingsbeurs in de Ancienne Belgique. Dit evenement dat plaatsvond op 8 juni werd georganiseerd door Tracé Brussel vzw, VDAB en Actiris, met steun van de VGC.

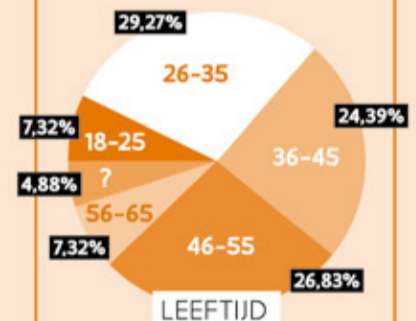

1.612
BEZOEKERS

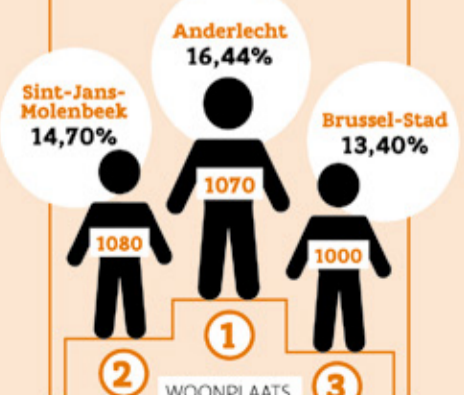
42
GROEPS-
BEZOEKEN

45% 55%

GESLACHT

LEEFTIJD

WOONPLAATS

SUCGESVOLLE EERSTE EDITIE VAN BRUSSELSE SCHOOLVERLATERSDAG

Op 4 mei organiseerde Tracé Brussel in het BIP.brussels de eerste Brusselse Schoolverlatersdag. Meer dan 170 laatstejaars en leerkrachten uit 15 Nederlandstalige secundaire scholen in Brussel tekenden present op dit info-event. De Schoolverlatersdag wil leerlingen helpen bij hun eerste stappen richting arbeidsmarkt.

Op het programma stonden onder meer interactieve workshops over de diensten van Actiris en VDAB en uitleg van de vakbonden over de rechten en plichten van werknemers. Tijdens de infosessies van SYNTRA Brussel en UNIZO leerden de leerlingen hoe ze een eigen zaak kunnen starten. De jongeren gingen ook actief aan de slag met sociale media.

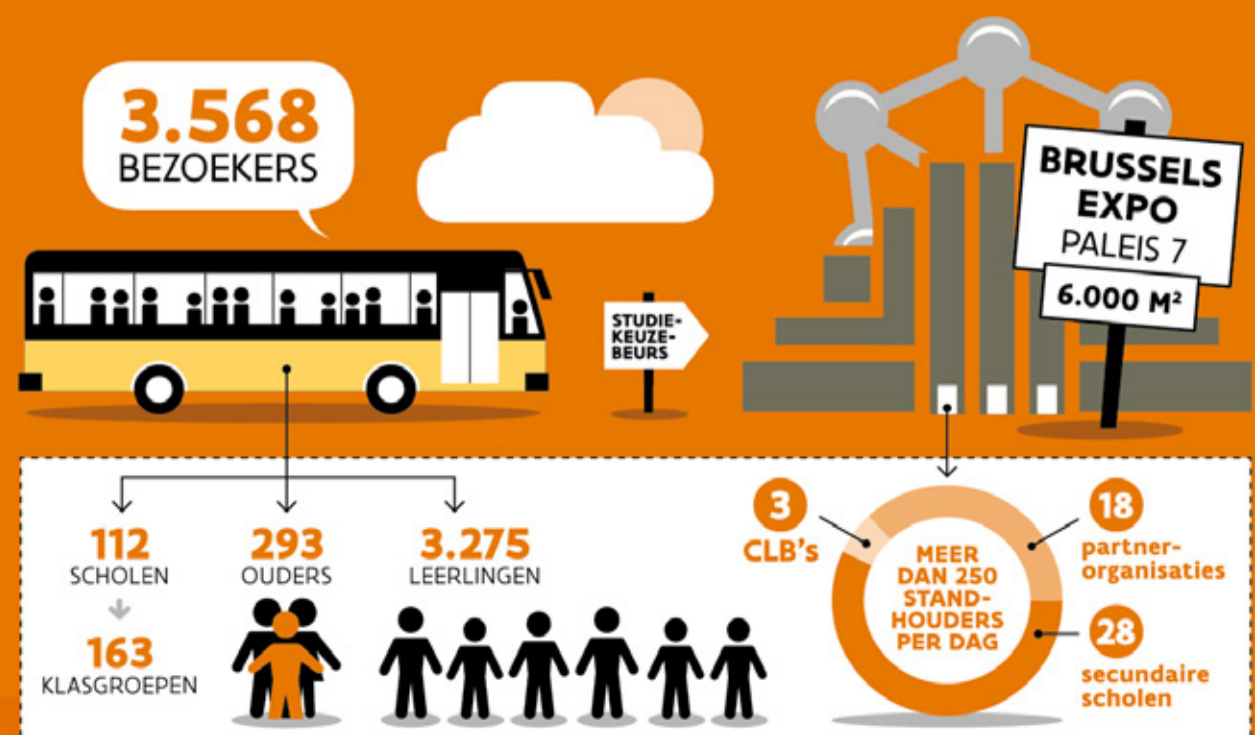
Als afsluiter kregen ze tips en tricks en bemoedigende woorden mee van Fons Leroy (VDAB), Caroline Mancel (Actiris) en Patrick Vandenbussche (SYNTRA Brussel).

Deze eerste Brusselse Schoolverlatersdag kwam tot stand dankzij de steun van VDAB, Actiris, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, het Europees Sociaal Fonds, de vakbonden ACV, ABVV en ACLVB, UNIZO en SYNTRA Brussel.

www.tracebrussel.be/nieuws/eerste-editie-brusselse-schoolverlatersdag
www.youtube.com/watch?v=0EvUTH98voE

STUDIEKEUZEBEURS 2017

3

BRUSSEL INNOVEERT

NIEUW ONDERSTEUNINGSAAANBOD VOOR KINDERDAGVERBLIJVEN, BUITENSCHOOLSE KINDEROPVANG EN GEZINSONDERSTEUNING

© Lies Engelen

Het project 'Groeien in Taal' van de VGC werd geëvalueerd en in 2017 hervormd tot een nieuw en breed ondersteuningsaanbod.

De VGC zet al meer dan tien jaar voluit in op 'Groeien in Taal', waarbij kinderdagverblijven, buitenschoolse kinderopvang en gezinsondersteunende organisaties die vragen hebben rond taal en meertaligheid, ondersteuning krijgen.

'Groeien in Taal' van de VGC werd geëvalueerd en in 2017 hervormd tot een nieuw en breed ondersteuningsaanbod, met een verruimde focus van taalbeleid naar ook pedagogische kwaliteit en leerbeleid van de kinderopvang en de preventieve gezinsondersteuning. Er wordt nu nog meer op de werkvloer begeleiding en ondersteuning aangeboden. Onderzoek geeft immers aan dat dit op lange termijn een grote impact heeft op de kwaliteit.

Open aanbod voor iedereen

In het open aanbod zijn er 56 cursussen, 10 werkgroepen, 8 intervisies, 2 studiebezoeken en 2 lezingen. De thema's

gaan van fit en gezond, over pedagogie, tot samenwerken met ouders. Ook het doelpubliek is divers: sommige cursussen staan open voor iedereen uit de sector, andere alleen voor kinderbegeleiders of voor leidinggevendenden.

Twee keer per jaar verschijnt er een nieuwe brochure met vormingen waar deelnemers kosteloos op kunnen inschrijven.

Begeleiding op de werkvloer

Sommige trajecten hebben een vooraf bepaalde inhoud en methode, en kunnen ingezet worden op de werkvloer. In totaal zijn er zo 21 trajecten: 5 voor individuele begeleiding van leidinggevendenden of pedagogische begeleiders, en 16 om te werken met de hele groep begeleiders, samen met leidinggevendenden. Meestal duurt zo'n begeleiding drie halve dagen.

Om de drempel te verlagen, vinden deze trajecten plaats op de werkvloer.

Advies en begeleiding op maat

Het team van pedagogisch ondersteuners biedt een aanpak op maat voor elke vraag waar een kinderdagverblijf, Huis van het Kind of buitenschoolse opvang mee zit.

De pedagogisch ondersteuners werken per regio of per inhoud. Als er een vraag komt, bekijken ze wie het best kan begeleiden. Dat kan ook een externe partner zijn. Er wordt altijd op maat gewerkt. Er is tijd om de vraag te verkennen, de focus te bepalen en de begeleiding te starten.

www.opgroeieninbrussel.be

Video Interactie Begeleiding (VIB)

Alle ondersteuners hebben een Video Interactie Begeleiding-certificaat of volgen een opleiding voor zo'n certificaat. VIB is een techniek om in team of individueel te coachen met videobeelden uit de dagelijkse praktijk. Dat kan bijvoorbeeld een eetmoment zijn of een onthaalmoment. Achteraf bekijken de begeleiders en de ondersteuner samen de beelden en bespreken ze die.

'Dankzij de videobeelden kun je van een afstand kijken naar wat je doet. Dat heeft ons heel erg geholpen in onze werking.'

'Achteraf met het team naar de beelden kijken, helpt wel om te zien hoe je bezig bent.'

Maatwerk

Opgroeien in Brussel is maatwerk. De ondersteuners van de VGC houden rekening met de planning en de agenda van een buitenschoolse opvang of een kinderdagverblijf om samen aan een traject te werken. Ze komen ook zoveel mogelijk langs, zodat de kinderen – en als dat nodig is ook de ouders – hun gezichten kennen.

'Onze coach was heel flexibel. Ze hield rekening met onze agenda's, met de momenten waarop wij konden samenzitten of afspreken. Na een tijdje was ze echt een deel van ons team.'

'De coach kwam langs, soms om de twee weken, soms wat minder vaak. Het is niet erg als er soms wat meer tijd tussen zit.'

Ondersteuners

Maatwerk wil ook zeggen dat de ondersteuners de tijd nemen om te werken aan een vraag. De eerste stap is kijken waar de noden liggen. Kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en preventieve ondersteuners krijgen heel wat regels, vragen, inspectie te verwerken. Vragen over de werking, maar ook soms heel praktische vragen. Samen met de ondersteuners bepalen ze waar de prioriteiten liggen of waarop de begeleiding moet focussen. De trajecten zijn niet beperkt in tijd of in aantal sessies. De ondersteuners werken open en in het tempo van het team.

APP J'EM?

GA OP STAP MET DE **ERFGOEDAPP** VAN FARO

© Sophie Nuytten

De erfgoedcel van de VGC gebruikt sinds 2017 de gratis ErfgoedApp om de audiowandelingen *Grotteke van Jette* en *Expo 58* te delen met het publiek. Dat betekent dat u nu zowel ter plaatse als vanuit uw luie zetel verhalen kunt beluisteren over die boeiende plekken in Brussel.

Met de app kunt u wandelingen, tours en zelfs fietstochten meemaken met geluid en beeld. De app is ook handig om tentoonstellingen een extra dimensie te geven zoals bij *BrusselZwerft*, een compacte tentoonstelling over stereotiepe beeldvorming over andere culturen.

De app is een initiatief van het steunpunt voor cultureel erfgoed Faro.

Bram Wiercx, stafmedewerker bij Faro:

'De app is gegroeid uit een e-cultuurproject in 2015. We maakten al snel een doorstart dankzij de interessante technologie voor augmented reality. De ErfgoedApp geeft je extra en unieke informatie op locatie. Het is ook de app van de jaarlijkse Erfgoeddag. Op de ErfgoedApp staat een overzicht van 1.750 musea en erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel. Eén ervan is de Erfgoedcel Brussel die al enkele boeiende tours aanbiedt, zoals het *Grotteke van Jette* en *Expo 58*. In

2019 komt daar waarschijnlijk ook nog *Bruegel* bij.'

Moet je een erfgoedinstelling zijn of mogen het ook gemeenschapscentra of bibliotheken zijn?

'Als je geen erfgoedorganisatie bent die op de kaart staat in de app of een toeristische dienst, dan mag je altijd contact opnemen. Is het een interessant project dat past bij de app, dan is de kans groot dat we je een login bezorgen. We vinden het fijn dat heel wat Brusselse organisaties werken rond erfgoed en de app daarvoor willen gebruiken.'

Hoe zit het met bezoekers?

'Ondertussen hebben we bijna twintigduizend downloads voor de app. Bezoekers gaan de app alleen maar downloaden als ze op een wandeling, tentoonstelling of Erfgoeddag de app kunnen gebruiken. Hoe interessanter de informatie die musea en erfgoedorganisaties aanbieden via de app, hoe populairder die wordt. Onze ambitie is om samen met al onze partners de app nog meer bekend te maken in Vlaanderen en Brussel en bij toeristen. Ook in 2018 hebben we daar heel wat plannen voor.'

www.erfgoedapp.be

Download de app gratis op uw gsm via de appstore (iOS) of via Google Play (Android).

© DareSee

WHEEL OF CARE

'SLOW CARE ON A FAST BIKE'

Wheel of Care biedt zorg aan huis aan net voor en net na de bevalling, zoals opvolgen van de bloeddruk, begeleiden van borstvoeding, hulp bij inspuitingen en vaccinaties ...

De vroedvrouwen en verpleegkundigen rijden met elektrische fietsen door Brussel. Dat is niet alleen gezond en ecologisch maar ook snel, waardoor ze meer tijd krijgen voor de patiënten. De tijd die ze met hun fiets uitsparen – geen files of parkeerplaats zoeken – investeren ze in extra tijd voor zorg. 'Slow care on a fast bike' is hun motto.

Wheel of Care is erg toegankelijk en werkt volgens het derde-betalersysteem. Dit maakt hen erg betaalbaar, ook voor mensen in armoede. Kortom: een innovatief, Brussels, ecologisch, duurzaam en positief verhaal met grote aandacht voor kansarmen. Met steun van de VGC kon de vzw nieuwe elektrische fietsen, medisch materiaal en verkeersveilige fietsuitrusting aankopen. Wheel of Care krijgt ook een plekje in het gloednieuwe Huis van het Kind op campus Nieuwland in de Marollen.

www.wheelofcare.be

FINANCIËLE STIMULI VOOR MODERNE EN KWALITEITSVOLLE UITRUSTING IN SCHOLEN

© Walter Borrenbergen

Een sterke verbinding tussen onderwijs en werk zorgt ervoor dat leerlingen beter voorbereid worden op de arbeidsmarkt en dat ze in de gelegenheid worden gesteld om de juiste kwalificaties te verwerven. Gebruik kunnen maken van moderne apparatuur, uitrusting en werkmaterialen, speelt daarin een zeer belangrijke rol. Daarom ondersteunen de VGC (Onderwijs) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Werk) samen de secundaire scholen bij de aankoop van het allernieuwste materiaal.

De scholen van het technisch en beroepsonderwijs en van het Stelsel Leren en Werken konden al een

aantal jaren op deze subsidie een beroep doen. Nieuw in 2017 was dat ook de STEM- studierichtingen van het algemeen en het kunstonderwijs investeringsubsidies kregen.

STEM staat voor 'Science, Technology, Engineering and Mathematics' en betekent in het onderwijs een waaier van exact-wetenschappelijke, technologische, technische en wiskundige opleidingen.

20 Nederlandstalige secundaire scholen kregen in totaal 465.000 euro om (hoog)technologisch materiaal aan te kopen.

TIEN EXTRA BORSTVOEDINGS- VRIENDELIJKE HORECAZAKEN IN BRUSSEL

Uw baby borstvoeding geven terwijl u rustig op restaurant of op café gaat? Het is vandaag nog altijd niet vanzelfsprekend.

De VGC ondersteunde het initiatief van Expertisecentrum Volle Maan om het in Brussel wél de gewoonste zaak van de wereld te maken. Met dit project komen er tien horecaplaatsen bij waar mama's hun baby's op een aangename manier borstvoeding kunnen geven. In de tweede jaarhelft van 2017 kregen geïnteresseerde horecazaken informatie, een draaiboek en een ondersteuningspakket met verluiermateriaal.

U herkent de borstvoedingsvriendelijke horecazaken gemakkelijk: bij de ingang hangt er een blauwe sticker met een mama en een baby.

Wilt u graag weten waar borstvoeding nu al kan? U vindt de borstvoedingsvriendelijke plekken op www.expertisecentrum-vollemaan.be. Opzet is om nog veel meer Brusselse horecaplekken borstvoedingsvriendelijk te maken.

LEEN GRATIS EEN BUGGY BIJ MUNTPUNT

En nog goed nieuws voor ouders van baby's of peuters: de VGC startte samen met Muntpunt het project *Buggybooker*. Jonge ouders die naar de stad willen komen maar zich lieten tegenhouden omdat ze zich met hun kind moeilijk kunnen verplaatsen, hoeven zich geen zorgen te maken: vanaf nu kunnen ze naar Muntpunt om daar gratis een buggy te lenen en zorgeloos de stad in te trekken.

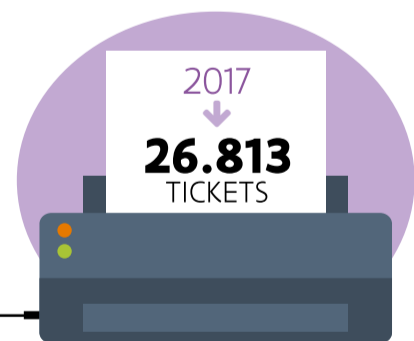
www.vgc.be/brussels-buggypunt

VGC LANCEERT NIEUWE DIGITALE DIENSTEN

ONLINE TICKETINGSYSTEEM

Sinds januari 2017 kunt u online tickets bestellen voor **het volledige vrijetijds- en vakantieaanbod van de VGC**: activiteiten van de sportdienst, de speelpleinwerking, jeugdcentrum Aximax en 7 gemeenschapscentra. In dit startjaar werden er al 26.813 tickets besteld.

ONLINE SUBSIDIELOKET

Vanaf nu kunnen scholen ook **online subsidies aanvragen in het kader van Onderwijs en Vorming**. Op het e-loket krijgt u een volledig overzicht van alle mogelijke subsidies. We verwerken de aanvragen digitaal, waardoor we uw dossier vlotter kunnen opvolgen. In 2017 kreeg het e-loket **28 subsidieaanvragen van ouderverenigingen en 82 van educatieve initiatieven**.

© Pascale De Rijcke

‘WE WILLEN GRAAG SPORTIEF EEN STAP VOORUIT ZETTEN’

In het seizoen 2016-2017 startte de VGC-sportdienst met een pilootproject. Sportverenigingen kunnen subsidies vragen om een professionele, officieel tewerkgestelde jeugdsportbegeleider of jeugdsportcoördinator aan te stellen.

Bij Ritterklub Jette werd **Sepp Hendrickx (28)** de nieuwe jeugdsportcoördinator: ‘Ik ben beginnen voetballen toen ik zes jaar was. Daarna heb ik alle reeksen van Ritterklub Jette doorlopen. Nu ben ik er trainer en sinds kort dus ook jeugdcoördinator. We zijn een Nederlandstalige voetbalclub in Brussel. We gaan voor een familiale, sportieve voetbalervaring. Onze eerste ploeg speelt in P3, regionale jeugd.’

Familieclub waar iedereen zich thuis voelt

Wat zijn de ambities van de club?

‘De ambitie van de jeugd van Ritterklub Jette is: er zijn voor zoveel mogelijk jonge, Nederlandstalige spelers en ze helpen om voetbalplezier te ontwikkelen. Zo proberen we er goede voetballers van te maken die kunnen doorstromen naar onze eerste ploeg. De ambitie van de eerste ploeg is om dat voetbalplezier verder te ontwikkelen. We willen een familieclub zijn waar iedereen zich thuis voelt.’

Hoe heeft de club het pilootproject leren kennen?

‘Via onze goede contacten met de VGC-sportdienst. De club had structurele stabiliteit nodig en de VGC kon die bieden met het pilootproject. Ritterklub had vroeger al samengewerkt met de sportdienst. Zo is het project ter sprake gekomen.’

Wat kan de club meer doen dankzij het project?

‘Ons structureel organiseren. Daardoor kan de kwaliteit van de sportieve opleiding omhoog. En naast onze sportieve ambities

kunnen we ons nu ook toeleggen op andere projecten: G-sport organiseren, naschoolse voetbalinitiaties in een lagere school vlakbij en ons profileren in de buurt: we willen graag een ontmoetingsplek worden voor alle Nederlandstalige Brusselaars. Ook meisjesvoetbal is een interessant project voor de club.’

Wat is je rol in de club?

‘Als jeugdcoördinator bouw ik vooral de jeugdopleiding uit. We willen graag sportief een stap vooruit zetten, onder andere door onze jonge jeugdtrainers beter op te leiden. Ik maak het jeugdsportbeleidsplan op, ik begeleid en coach de trainers, ik ben het aanspreekpunt voor spelers en ouders. En ik start de andere projecten op die ik dan ook begeleid, samen met partners en lokale organisaties.’

In het seizoen 2016-2017 stapten vijf sportverenigingen in het pilootproject. Ritterklub Jette deed dat met de jeugdsportcoördinator. Brussels Brazilian Jiu Jitsu Academy, Sport en Spel, BC Foyer Molenbeek en Brussels Young Wrestling stelden een jeugdsportbegeleider aan.

Die jeugdsportbegeleiders en de jeugdsportcoördinator moeten sporttechnisch een kwaliteitswerking uitbouwen voor de jeugd, met oog voor diversiteit en toegankelijkheid. De eerste evaluaties waren positief. In het seizoen 2017-2018 stapten drie nieuwe sportverenigingen in het proefproject: Brussels Volley nam een jeugdsportbegeleider in dienst en bij RWDM Girls en Zwemclub De Eendjes Scharbeek ging een jeugdsportcoördinator aan de slag.

TWEETALIGE LERAREN-OPLEIDING START MET TANDEM-PROJECT

De departementen lerarenopleiding van de Erasmushogeschool Brussel (EhB) en de Haute École Francisco Ferrer (HEFF) startten in 2017 hun eerste jaar van de bacheloropleiding lager onderwijs met het tandemproject voor de Nederlandstalige en Franstalige studenten.

De tweetalige lerarenopleiding, die gefinancierd wordt door de VGC, laat studenten toe om een diploma leerkracht lager onderwijs te behalen voor zowel het Nederlandstalige als het Franstalige onderwijsnet. De studenten studeren in beide landstalen en leren de pedagogische methodieken en onderwijssystemen zoals die in Brussel door de beide taalgemeenschappen worden gebruikt. De curricula van de basisvorming van beide opleidingen werden aangepast en in de twee hogescholen werkt men zowel aan de versterking van de eigen landstaal als aan de versterking van de tweede taal.

Voor elke student werd een ‘tandem’ opgezet: een of meerdere studenten van EhB en een of meerdere studenten van HEFF gaan doorheen de opleiding samen aan de slag. Dat is niet alleen bevorderlijk voor hun kennis van de andere landstaal. Ze leren zo ook bij over de onderwijssystemen en onderwijscultuur van de respectievelijke gemeenschap. Bedoeling van dit alles is de dubbele inzet van CLIL-onderwijs (Content and Language Integrated Learning): de studenten leren CLIL-methodieken aan en worden ondertussen zelf, via CLIL-technieken, onderwezen in het vak.

In 2021 zullen de eerste studenten van de tweetalige lerarenopleiding afstuderen.

© Erasmushogeschool Brussel / Haute-Ecole Francisco Ferrer

www.erasmushogeschool.be/nl/opleidingen/lager-onderwijs

www.he-ferrer.eu/formations/pedagogique/instituteur-primaire-bilingue#

4 BRUSSEL VERSTERKEN

VZW LHIVING BEGELEIDT AL 20 JAAR KANSARME CHRONISCH ZIEKEN

In 2017 mocht Lhiving twintig kaarsjes uitblazen. Lhiving startte twintig jaar geleden met een werking voor kansarmen met hiv. Vandaag begeleidt de vzw ook andere kansarme chronisch zieken, hun gezin en omgeving, om hun gezondheid en deelname aan de samenleving te verbeteren.

De vzw heeft drie deelwerkingen: een semiresidentiële werking, een ambulante werking en de Antenne. Lhiving organiseert groepsactiviteiten voor volwassenen en voor kinderen waarbij contact met lotgenoten centraal staat.

De VGC ondersteunt de werking al van in het prille begin.

In 2017 kreeg Lhiving een infrastructuursubsidie van de VGC voor haar nieuwe pand in de Poolstraat in Sint-Joost-ten-Node. Vanaf 2018 worden daar de kantoren, de gespreksruimten en de onthaal- en ontmoetingsruimte in gebruik genomen. Op deze nieuwe locatie is de werking van Lhiving zichtbaarder en de drempel lager. In de vroegere kantoorruimte aan de Schipperskaai komt er woongelegenheden voor chronisch zieken.

www.lhiving.be

© Lhiving

© Erasmushogeschool Brussel, Arzu Yentür

DEMOCRATISCHE DIALOOG IN DE KLAS

Democratische Dialoog is een initiatief van Erasmushogeschool Brussel dat kadert in de samenlevingsinitiatieven van de VGC. *Democratische Dialoog* wil leraren en leerlingen sterker maken in het spreken over gevoelige onderwerpen. Dialoogcoaches geven leraren en leerlingen de juiste attitude, tools en technieken om in dialoog te gaan in plaats van op weerstand en conflict te stuiten.

De opgedane ervaring en kennis werden gebundeld en

breder verspreid. Samen met het Onderwijscentrum Brussel organiseerde *Democratische Dialoog* een studiedag met workshops voor leraren en onderwijsbegeleiders over omgaan met gevoelige thema's.

Erasmushogeschool Brussel integreert de ontwikkelde werkvormen in haar lerarenopleiding om ook toekomstige leerkrachten sterker te maken in democratisch dialoogen.

www.democratischedialoog.be

EERSTELIJNSZORG OP MAAT VAN BRUSSEL

De Vlaamse overheid hertekent momenteel haar eerstelijnszorglandschap. Tijdens de eerstelijnsconferentie van 16 februari 2017 werden de ambities scherp gesteld. De hervorming heeft tot doel om de eerstelijnszorgverstrekkers beter te laten samenwerken. Zo vinden de persoon met een zorgnood en de mantelzorgers beter hun weg, worden ze beter geholpen en worden ze meer bij de zorg betrokken. De cliënt met een complexe zorgvraag zal op die manier beter omringd worden.

De VGC faciliteert het traject in Brussel. Een transitiecoach begeleidt, samen met het Huis voor Gezondheid, de hervorming naar werkbaar ondersteuningsstructuren.

Op 3 oktober was er in het VGC-administratiehuis een informatieavond over de reorganisatie van de eerstelijnszorg op maat van Brussel. Elke Nederlandstalige zorgverstrekker kon hier vragen stellen én input geven. Eind december diende het Huis voor Gezondheid het voorstel voor eerstelijnszone voor Brussel in bij het Agentschap Zorg en Gezondheid.

www.zorg-en-gezondheid.be/projecten-reorganisatie-eerstelijnszorg

© Goedele Slots

ODISEE VERGROOT VEERKRACHT MET STILTE IN DE ZORG

In het najaar van 2016 en in 2017 ondersteunde de VGC het pilotproject *Stilvallen geeft veerkracht van Odisee*. Het kaderde in het meerjarentraject *Stilte en zorg*.

Gebrek aan steun en samenhang in een team zijn belangrijke oorzaken van burn-out van hulpverleners. Daarentegen is stilvallen en afstand nemen belangrijk in de zelfzorg om de eigen veerkracht te verhogen en zich telkens weer te verbinden.

Voor het pilotproject *Stilvallen geeft veerkracht* selecteerde de Adviesraad Gezondheid zes teams in Nederlandstalige welzijns- en gezondheidsorganisaties in Brussel: Atelier Groot Eiland, Woonzorgcentrum Eureka, Elmer, Minor-Ndako, Medikuregem en project Bruggenbouwers. Odisee werkte met

de organisaties een traject op maat uit om de veerkracht en de zelfzorg van de teams en de individuele medewerkers te versterken.

Het project werd verankerd en ruimer ontsloten via een interactieve website met good practices, concrete teammethodieken, ideeën om als team te werken aan verstillings- en zelfzorg. Sinds de zomer van 2017 ondersteunt de VGC het vervolgproject waardoor ook andere Nederlandstalige welzijns- en gezondheidsorganisaties in Brussel zo'n traject op maat kunnen lopen: De Lork, Nasci, Espero, Brussel Onthaal, Awel en een tweede team van Elmer namen al deel.

BRUSSELSE VRIJETIJDSPAS PAsPARTOE TRAKTEERT OP DAGJE AAN ZEE

Op woensdag 2 augustus spoorden meer dan 130 Brusselaars met de trein naar Oostende. Omdat iedereen recht heeft op vakantie, organiseerde de VGC deze ludieke vrijetijdsactiviteit tijdens de zomer. Met de steun van Paspardoe en de medewerking van verenigingen van mensen in armoede trokken ze een dag naar zee op uitnodiging van het Festival Theater Aan Zee (TAZ).

Aan het station van Oostende wachtte een gids de groep op. Langs twee trajecten wandelden ze naar het Leopoldpark, het hart van TAZ. De ene groep wandelde langs het schip De Mercator en de andere groep door de stad. In het Leopoldpark was het een gezellige drukte. Iedereen kon er verschillende korte voorstellingen zien. In de namiddag konden de deelnemers kiezen uit verschillende activiteiten: sporten op het strand, een bezoek aan de tentoonstelling van zandsculpturen of een voorstelling met Frans chanson. 's Avonds werd op de trein nog enthousiast nagepraat over vele fijne belevenissen.

nl.metrotime.be/2017/08/07/must-read/kansarme-brusselaars-zomeren-een-dag-lang-op-theater-aan-zee

BRUSSEL ONTHAAL VIERT TWINTIGSTE VERJAARDAG

Volgens de laatste Taalbarometer worden in Brussel 104 talen gesproken. Die meertaligheid staat al twintig jaar centraal in de werking van sociaal vertaalbureau Brussel Onthaal. Met zijn vertaal- en tolkactiviteiten bevordert Brussel Onthaal de communicatie van anderstaligen met sociale diensten. Het is een actieve partner in het integratiebeleid van de VGC.

Gegroeid uit vrijwillig tolken

Eind jaren zeventig, begin jaren tachtig kwamen meer asielzoekers naar Brussel. Het Klein Kasteeltje werd een opvangcentrum. Alle diensten kregen meer te maken met mensen die geen enkele West-Europese taal spraken.

Om in te spelen op de vele vragen, ging in 1980 een kleinschalige tolkenwerking van start in het centrum van Brussel, vooral gedragen door vrijwilligers. In oktober 1997 ontstond hieruit de vzw Brussel Onthaal om de tolk- en vertaaldienst professioneel uit te bouwen. Het sociaal vertaalbureau ging samenwerken met andere sociale tolk- en vertaaldiensten en ontving ook meer overheidsmiddelen en daaraan gekoppelde opdrachten.

Netwerk van vrijwilligers

Brussel Onthaal combineert professionalisering met een stevige vrijwilligerswerking. Mensen met een verschillende achtergrond, opleiding, ervaring en engagement. Het zijn vluchtelingen, nieuwe Belgen, buitenlandse studenten, en ook professionele vertalers en tolken, expats en gepensioneerden.

Die vrijwillige tolken en vertalers zijn vandaag nog altijd een meerwaarde. Ze spelen flexibel in op de behoeften van het Nederlandstalige werkveld in Brussel. In 2017 werkt Brussel Onthaal met een netwerk van 1.233 actieve tolken en vertalers. Die kunnen werken in 219 talen.

www.sociaalvertaalbureau.be

OCB WERKT MET EIGEN WIJS AAN KRACHT EN WEERBAARHEID BIJ TIENERS

Op een positieve manier leren opkomen voor jezelf, je persoonlijke talenten leren kennen en ontplooiën, je emoties ontdekken en je angst overwinnen ... zaken die voor een tiener niet altijd even gemakkelijk zijn. Onderwijs heeft op dat vlak een belangrijke rol te spelen door een krachtige leeromgeving en een brede basiszorg te creëren.

Met *Eigen Wijs* willen we scholen ondersteunen om de juiste leeromgeving in te richten, zodat tieners hun draai vinden en veerkrachtiger worden voor de toekomst. Het lesmateriaal is ontwikkeld voor de twee laatste jaren van het lager onderwijs.

Meer info?

www.eigenwijs.brussels

www.onderwijscentrumbrussel.be

ONDERWIJS AAN KWETSBARE LEERLINGEN

ZAVELDAL, PAIKA EN KASTERLINDEN WISSELEN ERVARING EN EXPERTISE UIT

In 2017 zette de VGC in op een passend onderwijsaanbod en een sterke begeleiding van kwetsbare leerlingen.

Secundair onderwijs gericht op maatschappelijk functioneren en participeren

Al jaren biedt Zaveldal opleidingsvorm 3 (OV3) van het buitengewoon secundair onderwijs aan. Jongeren krijgen een algemene, sociale en beroepsgerichte vorming, zodat ze vlot kunnen integreren in een gewoon leef- en werkmilieu. Zij kunnen er een opleiding metselaar of winkelhulp volgen.

Maar meer en meer leerlingen hebben te maken met een multiproblematiek, die zich uit in psychische, cognitieve, sociale of gedragsproblemen. Zij hebben behoefte aan een zeer gediversifieerde begeleiding en hulp op allerlei gebied. Zaveldal richt voor hen sinds het schooljaar 2017-2018 opleidingsvorm 1 (OV1) in, gericht op maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving waarin ondersteuning op maat is voorzien. De focus van deze onderwijsvorm ligt op het ontwikkelen van zelfredzaamheid, communicatieve en sociale vaardigheden.

Lager onderwijs voor kinderen met ernstige gedrags- en emotionele problemen

Sinds september 2017 organiseert Kasterlinden lager buitengewoon onderwijs voor kinderen met een ernstige emotionele en/of gedragsstoornis (type 3). Daarmee kunnen kinderen die deze problematiek vertonen, nu ook binnen Brussel naar school en krijgen ze de juiste begeleiding.

Kasterlinden bouwde de voorbije jaren heel wat ervaring en expertise op met leerlingen die te maken hebben met autisme en taalstoornissen, die gevolgen hebben op het gedrag. Die deskundigheid wordt vanaf dit schooljaar ten volle benut bij de ontwikkeling van een gericht aanbod dat aangepast is aan de opvoedings- en onderwijsbehoeften van kinderen met ernstige gedrags- en emotionele problemen. Deze specifieke doelgroep kan daarna de overstap maken naar het gewoon of buitengewoon secundair onderwijs.

Samen met PAika zorgen voor gespecialiseerde begeleiding

Om de zorg voor kwetsbare kinderen en jongeren nog te versterken, gingen Kasterlinden en Zaveldal een structurele samenwerking aan met de afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie PAika van het UZ Brussel. Kinderen en jongeren met een vermoeden van psychiatrische, emotionele, relationele en gedragsproblemen kunnen er terecht voor uitgebreide diagnostische en/of gespecialiseerde hulp.

Bedoeling is om financiële, culturele en sociale drempels weg te werken, zodat meer kinderen, jongeren en ouders gemakkelijker de weg vinden naar het uitgebreide aanbod van PAika. Daarnaast heeft het project ook de ambitie om deskundigheid en ervaring uit te wisselen op het vlak van therapie en diagnostiek, zowel met de CLB-medewerkers als met de schoolteams.

www.zaveldal.be www.kasterlinden.be

www.uzbrussel.be/u/view/nl/2266894-Kinderpsychiatrie+%28PAika%29+.html

ELKE JONGERE GEKWALIFICEERD TOT AAN DE MEET

KANS Centraal Meldpunt Brussel is een toegankelijk, netoverschrijdend, onthaal-, informatie- en aanmeldingspunt voor scholen, ouders en leerlingen. Het heeft een overzicht en de kennis van het aanbod voor jongeren die uit dreigen te vallen op school. De informatie is beschikbaar via telefoon, via een fysiek onthaal en via een website.

Met de oprichting van KANS Centraal Meldpunt Brussel wordt verder invulling gegeven aan de doelstelling van het bestuursakkoord van de VGC om het aantal spijbelaars en het vroegtijdig schoolverlaten te verhinderen. Met dit initiatief willen we het aantal vroegtijdige schoolverlaters doen dalen, het spijbelen tegengaan en het leerrecht garanderen.

We doen dat door de verschillende lokale partners te mobiliseren rond schooluitval, door afsprakenkaders uit te werken en vooral door concrete lokale acties op te zetten met nadruk op preventie en interventie.

De focus ligt op een gecoördineerde aanpak, op maatwerk, op samenwerking van domeinen als onderwijs, welzijn, werk en dat vanuit een overkoepelende visie.

Samen tegen schooluitval

Eva Trogh coördineert het Netwerk Samen tegen Schooluitval in Brussel: 'De trend daalt wel, maar toch stoppen nog heel wat jongeren met school zonder diploma op zak. Daar wil het Netwerk wat aan doen door mensen uit het onderwijs samen te brengen met mensen uit de sectoren werk en welzijn. In totaal brengen we zo'n 35 organisaties samen. Vorig schooljaar maakten we een actieplan en brachten we de Brusselse initiatieven in kaart die vandaag al rond schooluitval werken. Dit schooljaar startten we met KANS Centraal Meldpunt Brussel. We werken ook aan een betere oriëntering van leerlingen, we proberen vroegtijdige schoolverlaters een goed traject aan te bieden, maken lokaal afspraken rond de opvolging van spijbelaars en willen de hoge uitsluitingscijfers in Brusselse scholen doen dalen. Dat doen we samen met LOP Brussel, het lokaal overlegplatform voor gelijke onderwijskansen.'

Voorkomen is beter dan genezen?

'Ja, we proberen schooluitval ook te voorkomen door te werken aan een positief schoolklimaat en door er op tijd bij te zijn. Het is de bedoeling om kinderen en jongeren van start tot eindmeets aan boord te houden.'

Wat doet KANS Centraal Meldpunt Brussel concreet tegen schooluitval?

'Als jongeren het tijdelijk wat moeilijker hebben op school, helpen we ze zoeken naar

alternatieven of naar hulp buiten de school om voor zoveel mogelijk kansen te zorgen voor hun schoolloopbaan en hun diploma. KANS is een kenniscentrum rond het aanbod voor jongeren die uit dreigen te vallen op school. Iedereen kan ons bellen, mailen of persoonlijk aanspreken over wat er dan allemaal kan. We hebben een goed overzicht van het aanbod, staan permanent in dialoog met de initiatieven en volgen ook de evoluties in het aanbod op de voet. Daarnaast 'regisseren' we trajecten op maat. We brengen leerlingen, ouders, school, CLB en netwerkpartners samen rond de tafel om te zoeken naar het meest gepaste traject. Dat kan een traject bij één organisatie zijn of een combinatie van verschillende organisaties buiten de school of in de hulpverlening.'

Wie kan er bij KANS terecht? Kunnen leerkrachten en ouders zomaar aankloppen als ze zich zorgen maken over een leerling?

'Ja, iedereen met vragen rond een moeilijk schooltraject, dreigende schooluitval of vroegtijdig schoolverlaten kan terecht bij KANS. We richten ons op jongeren die in Brussel wonen, in Brussel naar school gaan of jongeren met een belangrijke link met Brussel. We garanderen een warm welkom. Als een jongere of ouder langskomt, betrekken we daar het liefst de CLB-medewerker bij, om de leerling ook op school zelf te ondersteunen. Scholen kunnen aanmelden via het CLB.'

Hoe lang zijn jullie wachtlijsten?

'We zijn nu begin december en er is nergens een wachtlijst. Aanmeldingen bespreken we elke woensdag op onze teamvergadering. Kort daarna nemen we contact op met de aanmelder en leggen we een afspraak vast voor een rondetafel als die nodig is. Hoe snel we een traject kunnen opstarten, is voor elke leerling anders.'

Wie zit er in het team van KANS?

'Vijf gedetacheerde CLB-medewerkers: een fulltime onthaalmedewerker en drie halftime trajectmedewerkers. En ikzelf dus als coördinator.'

KANS Centraal Meldpunt Brussel

Leopold II-laan 178, 1080 Sint-Jans-Molenbeek
02 313 99 11 • info@kans.brussels

OPENINGSTIJDEN

Maandag	8.30 - 12 u.	13 - 15 u.
Dinsdag	8.30 - 12 u.	13 - 15 u.
Woensdag	-	13 - 17 u.
Donderdag	8.30 - 12 u.	13 - 15 u.
Vrijdag	8.30 - 12 u.	-

www.kans.brussels

www.bruzz.be/videoreeks/dinsdag-6-februari-2018/video-nood-aan-aanpak-op-maat-om-spijbelen-tegen-te-gaan

GOED BEGONNEN IS HALF GEWONNEN

© Julie Landrieu

Elk schooljaar starten gemiddeld 1.400 nieuwe leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Om deze leraren te versterken in hun opdracht zet het Onderwijscentrum Brussel maximaal in op begeleiding en ondersteuning bij de start van hun carrière. Het is een belangrijke factor om hen enthousiast te maken om in Brussel aan de slag te blijven.

Onderzoek leert dat een goed startbeleid begint op de school zelf en een plaats moet krijgen binnen het schoolbeleid. Daarom probeert het Onderwijscentrum eerst en vooral de scholen intern te versterken. Er is de vorming *Goed begonnen is half gewonnen* waarin schooldirecteuren concreet aan de slag gaan met tips en tricks. Dit schooljaar startte het Onderwijscentrum ook met een nieuwsbrief voor directies met aanvullende informatie en tools, getuigenissen en literatuur om het thema op school blijvend onder de aandacht te brengen.

Bovendien zijn er vormingen voor startende leerkrachten zelf. En sinds dit jaar ook de starterscarrouzels: momenten waarin nieuwe leerkrachten ervaringen kunnen uitwisselen met andere starters rond thema's als klasmanagement en differentiatie.

Naast deze specifieke aanvangsbegeleiding, loopt ook de campagne van *Lesgeven in Brussel* om leerkrachten enthousiast te maken om in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te komen lesgeven en er ook te blijven. Via initiatieven als *After Work Drinks* en *Teachers@the movies* wil het OCB, samen met Brik, een gevoel van verbondenheid creëren en bouwen aan een community van leerkrachten in Brussel.

LESGEVEN IN BRUSSEL

BRUSSEL VERWELKOMT NIEUWE LEERKRACHTEN MET EEN ORIGINEEL STARTERSPAKKET

Nieuwe leerkrachten in de Nederlandstalige scholen in Brussel krijgen een warm welkom met het pakket *Pas voor de Klas* van *Lesgeven in Brussel*. Daarin zit het startersboekje met praktische tips, testjes, praktijkverhalen over lesgeven in Brussel en meer informatie over het onderwijs in Brussel.

Het startersboekje *Pas voor de Klas* is uitgegeven in samenwerking met Klasse.

Redactie en vormgeving: Klasse • Illustratie: Laura Janssens

© Jens Mollenvanger

"In Brussel lesgeven is terug naar de essentie gaan: differentiëren, iets op twintig verschillende manieren uitleggen, kijken naar wat kinderen al wél kunnen."

Elaine Van de Poel (23)
uit *Pas voor de Klas*, pagina 19

© Jens Mollenvanger

"Mijn leerlingen leren het liefste bij in die 'echte wereld'. Daar ontdekken ze waar ze goed in zijn, wat ze graag doen en met welke doelgroep ze het liefste werken. Zo maken ze een betere studiekeuze. Plus: door die contacten doorprikken ze samen vooroordelen."

Kenneth Coppin (34) uit *Pas voor de Klas*, pagina 45

20 JAAR BOEKENBENDE

‘DOOR DE VOORLEESSESSIES VERRUIMDE MIJN WOORDENSCHAT EN WERD IK MINDER VERLEGEN’

Lezen is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Het is een complexe vaardigheid die we van kindsbeen af onder de knie moeten krijgen. De basisschool speelt daar een belangrijke rol in. Maar kinderen lezen niet alleen in de klas.

Thuis, de sportclub, de jeugdbeweging, het buurthuis, het speelplein: ze werken allemaal aan de brede taalontwikkeling van kinderen. De bibliotheek ook, door taal en verhalen aan te bieden. Bibliotheken verlagen de drempel om te lezen en het zijn open ontmoetingsplaatsen in de stad. Met het voorleesproject van de Boekenbende aan Huis geven ze gezinnen al twintig jaar een duwtje in de rug om thuis meer (voor) te lezen. De focus ligt op leesplezier: kinderen en ouders een fijne tijd laten beleven door verhalen en boeken thuis te lezen.

Twintig jaar Boekenbende aan Huis was voor de Brusselse Nederlandstalige bibliotheken de gelegenheid om in de archieven te duiken op zoek naar de ontstaansgeschiedenis van het project. Zo ontstond het boek *Een boek lees je nooit alleen – 20 jaar Boekenbende aan Huis in Brussel*. Een mooi overzicht van het waarom en hoe van het eerste voorlees-aan-huisproject van de Lage Landen en ver daarbuiten. In het boek staan getuigenissen van kinderen, ouders, voorlezers, leerkrachten, docenten, bibliotheekmedewerkers

en van de twee stichters van de Boekenbende, Hugo De Vreese en Patrick Vanspauwen. Uit de verhalen blijkt telkens weer hoe waardevol het is om boeken naar jonge gezinnen thuis te brengen: ouders laten ontdekken hoe hard hun kinderen van verhalen genieten, het is vaak de eerste vonk die het leesvuur doet oplaaien. En daar is het de bibliotheken om te doen.

Layana (5) heeft net drie voorleessessies achter de rug. Haar grote zus (17) zat twaalf jaar geleden ook al in het voorleesproject van de Boekenbende aan Huis.

Mama Karima is een en al lof: ‘Mijn oudste dochter bloeide helemaal open in de voorleessessies.’ Layana is enthousiast over haar lievelingsboek *Prinsessen! Elsa, Sneeuwwitje, Doornroosje, Assepoester!*

Selim (24) is een geboren en getogen Brusselaar met Turkse roots. Hij was een van de eerste deelnemers: ‘Mijn moeder spreekt geen Nederlands. Ze begrijpt alleen Turks en Frans. Thuis hadden we vroeger geen enkele kans om Nederlands te oefenen. Zelfs op

© Stijn Callewaert

tv was geen Nederlands te zien, want we hadden alleen Turkse kanalen. Voor buitenlandse jongeren in Brussel is dat echt een probleem. Door de voorleessessies is mijn woordenschat verruimd en werd ik minder verlegen. Voor mijn zontje zal dat helemaal anders zijn. Ik zal er alles aan doen om hem perfect Nederlands te

leren. Net als de juffrouw van de Boekenbende lees ik hem voor en praat ik met hem over het verhaal.’

Bent u geïnteresseerd in het boek? Laat het ons weten (info@boekenbende.be) en we sturen u graag een exemplaar toe.

www.boekenbende.be

ONDERSTEUNING OP MAAT VAN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

Heel wat secundaire scholen deden nog geen beroep op de ondersteuning van het Onderwijscentrum Brussel (OCB). Het OCB luisterde naar hun zorgen en vragen, gaf informatie over het aanbod en voerde een actieve promotie.

© Lander Loeckx

De ondersteuning van het basisonderwijs is al jarenlang heel sterk uitgebouwd. Bijna alle basisscholen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel doen een beroep op een of meerdere ondersteuningsinitiatieven vanuit het Onderwijscentrum Brussel (coaching, vorming, intervisie, lenen van lesmaterialen ...). De samenwerking met het secundair onderwijs was eerder beperkt.

Medewerkers van het Onderwijscentrum Brussel gingen daarom in het voorjaar van 2017 langs in alle secundaire scholen om de mogelijkheden van ondersteuning concreet toe te lichten. Begin mei konden de scholen dan een ondersteuningsaanvraag indienen.

Het aantal vragen uit het secundair onderwijs was in één klap meer dan verdubbeld: **van 12 secundaire scholen in 2016-2017 naar 26 in 2017-2018**.

Het gaat om secundaire scholen uit de drie verschillende netten en van verschillende onderwijsvormen (aso, tso, bso en buso). Ook de Centra voor Leren en Werken (CLW) vonden ondertussen hun weg naar het Onderwijscentrum Brussel.

De secundaire scholen vragen ondersteuning voor alle leeftijden, maar ook voor specifieke doelgroepen zoals anderstalige nieuwkomers. De meeste vragen komen uit de eerste jaren van het secundair onderwijs. Ze gaan over zelfsturend leren stimuleren, differentiëren via co-teaching, positief omgaan met meertaligheid, sociale vaardigheden of ouderbetrokkenheid stimuleren.

[www.onderwijscentrumbrussel.be/
onderwijsniveaus/secundaironderwijs](http://www.onderwijscentrumbrussel.be/onderwijsniveaus/secundaironderwijs)

5 BOUWEN AAN BRUSSEL

BRUSSELSE JEUGDLOKALEN ONDERSTEUND DOOR FIX

© vzw Fix

© vzw Fix

Sinds 1 november 2017 werkt de VGC samen met vzw FIX voor herstellingen en renovatiewerk in jeugdhuisen, jeugdlokale en sportzalen. FIX is een werkervaringsproject in de bouwsector dat laaggeschoolde langdurig werklozen op de werkvloer opleidt. Tot nog toe was FIX (in opdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie) alleen actief in Nederlandstalige scholen in Brussel.

De samenwerking verruimt de activiteiten van FIX naar jeugd- en sportinfrastructuur. De jeugd- en sportsector was op zoek naar een team dat snel problemen aan gebouwen kan oplossen.

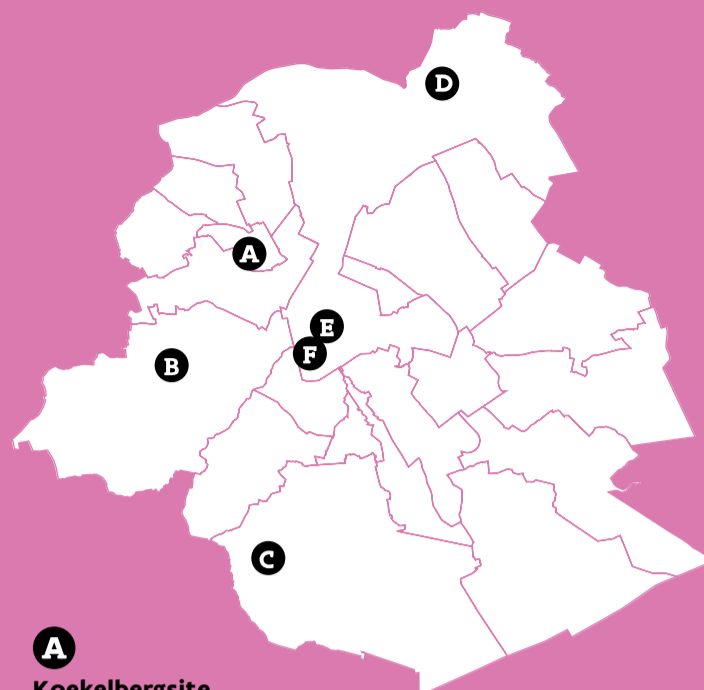
FIX gaat nu elk jaar langs bij alle jeugd- en sportinfrastructuren. Met een checklist kunnen ze dringende herstellingen snel opsporen die meteen worden aangepakt. De focus ligt op veiligheid: het is belangrijk dat ook sport- en jeugdinfrastructuur voldoet aan de veiligheidsnormen. FIX bewaart het overzicht van de infrastructuur en gaat ook preventief structurele werken plannen en uitvoeren.

Als dat nodig is, kan FIX ook grotere renovatiewerken doen tegen een interessant tarief. Organisaties hoeven alleen het materiaal te betalen en een beperkte dagprijs per ploeg. Elke sport- of jeugdorganisatie kan vrijblijvend een offerte vragen voor binnenaafwerking, elektriciteitswerken, isolatiewerken, loodgieterij, ruwbouw, schilderen en behangen, of schrijnwerk.

De koepels van Chiro Brussel, Scouts en Gidsen Brussel, D'Broej en de Brusselse jeugdhuisen zien elkaar regelmatig om de opstart en de werking van FIX mee op te volgen en bij te sturen indien nodig.

www.fixbrussel.be

BOUWDOSSIERS VAN DE VGC

A

Koekelberg site

SPORTZAAL EN BIBLIOTHEEK

- > Félix Vande Sandestraat, 1081 Koekelberg
- > In uitvoering

B

GC De Rinck

- > Dapperheidsplein, 1070 Anderlecht
- > In uitvoering

C

GC Candelaershuys

- > Egide Van Ophemstraat, 1180 Ukkel
- > In afwerking (oplevering eind januari 2018)

D

GC Heembeek-Mutsaard

LENDRIKGEBOUW

- > Peter Benoitplein, 1120 Neder-Over-Heembeek
- > Gerealiseerd

E

GC De Markten

HERINRICHTING CAFÉ

- > Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel
- > Gerealiseerd

F

Brede School Nieuwland

- > Nieuwland 198, 1000 Brussel
- > Gerealiseerd

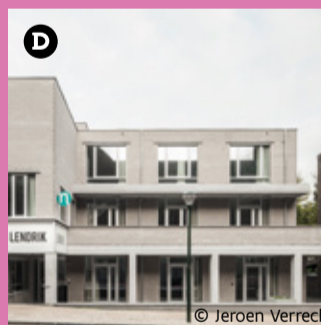

E

© bxlvg

C

D

© Jeroen Verrecht

WARLANDIS OPENT NIEUW WOON- EN ZORGCENTRUM IN JETTE

Op 20 oktober 2017 vierde de vzw Warlandis, voorheen Parkresidentie, de officiële opening van haar nieuwe woon- en zorgcentrum in Jette. Het koor van Jong Scala zorgde voor de muzikale toets. Het woon- en zorgcentrum Warlandis werd opgetrokken in de Odon Warlandlaan 209, op 2 kilometer van de oorspronkelijke locatie 'Parkresidentie'. Met de bouw van deze infrastructuur creëert de vzw Warlandis een ruimer aanbod dat mee evolueert met de zorgvragen van senioren. Het Vlaams erkende woon- en

zorgcentrum biedt vandaag meerdere woonvormen aan met aangepaste dienstverlening:

- Een woonzorgcentrum met 90 wooneenheden voor ouderen met beperkte zelfredzaamheid
- Een centrum voor kortverblijf van 3 woongelegenheden voor ouderen die tijdelijk een grotere zorgvraag hebben of voor zorgbehoevende ouderen van wie de mantelzorgers tijdelijk respijt nodig hebben

- 19 assistentiewoningen voor zelfredzame ouderen
- Een lokaal dienstencentrum

Voor de nieuwbouw van het woonzorgcentrum, het centrum voor kortverblijf en de assistentiewoningen deed Warlandis een beroep op het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) van de Vlaamse Gemeenschap. De VGC deed daar 300.000 euro investeringssubsidie bovenop voor het lokaal dienstencentrum.

www.warlandis.be

TER WENDE-ESPERO OPENT THERAPEUTISCH DAGCENTRUM VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Als kinderen en jongeren dreigen af te haken op school, kunnen ze sinds oktober 2017 terecht in het therapeutisch dagcentrum Tigo in Haren.

Initiatiefnemer Ter Wende-Espero heeft als observatie- en behandelcentrum heel wat expertise in de aanpak van gedrags- en emotionele problemen bij kinderen en jongeren. Dankzij Tigo wordt die expertise sneller en laagdrempeliger ingezet bij kinderen en jongeren van 8 tot 18 jaar die afhaken op school.

Ze kunnen er één dag per week terecht om op adem te komen en te herontdekken waar ze graag mee bezig zijn. In intensieve therapeutische ateliers met paarden, muziek, beweging en dans ondersteunt Tigo de jongeren om hun emotionele thermostaat weer beter onder controle te krijgen.

De VGC ondersteunde de opstart van de inhoudelijke werking van Tigo, en investeerde in de aankoop van het pand.

FORSE INVESTERING IN KINDEROPVANG

In 2017 investeerde de VGC ruim 4 miljoen euro voor de bouw, de uitbreiding en de renovatie van kinderdagverblijven. De VGC maakte ook middelen vrij om een eerste Huis van het Kind in Schaarbeek op te richten.

De vzw De Speelbomen zal een herenhuis in de Koningsstraat in Sint-Joost-ten-Node omvormen tot een crèche. Het gaat om een nieuw kinderdagverblijf in een gemeente waar de nood aan kinderopvang hoog is. De oplevering is al voorzien tegen midden 2018.

De vzw Elmer wil haar crèche Elmer Noord aan het Gaucheretpark uitbreiden. Daarom werd het naastliggende gebouw in de Vooruitgangsstraat aangekocht. De volgende jaren zal dit gerenoveerd en eengemaakt worden met het huidige

kinderdagverblijf. De oplevering is voorzien in de tweede helft van 2019. In de tuin zal ook een nieuwbouw opgetrokken worden waar het eerste Huis van het Kind van Schaarbeek een plekje krijgt.

Ook in de Graystraat in Elsene investeerde de VGC in de bouw van een nieuw kinderdagverblijf. Dit zal gebouwd worden in het kader van wijkcontract Maalbeek. De oplevering is voorzien in 2020.

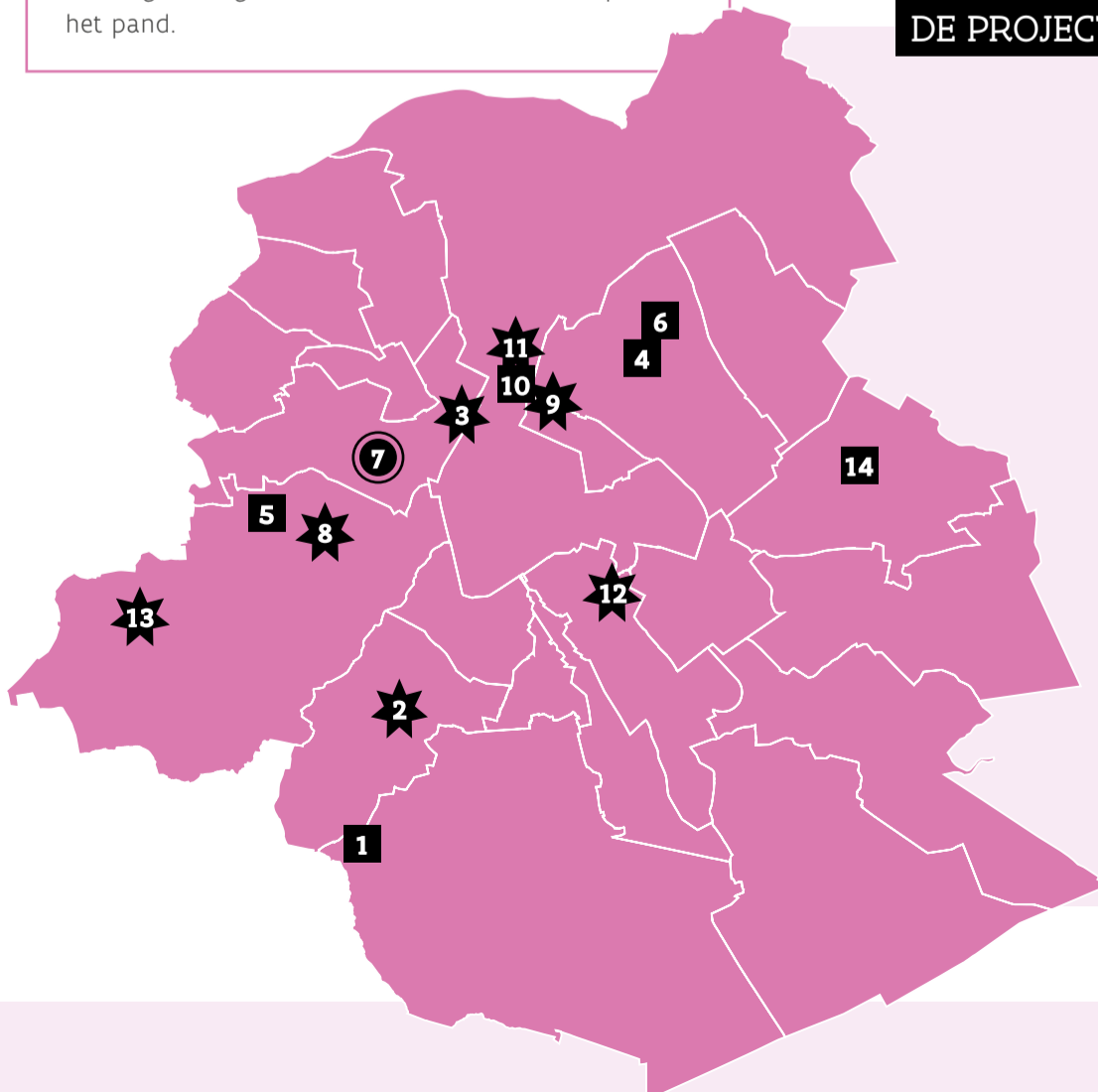
Naast de start van nieuwe projecten lopen er ook heel wat bouwverven: in Anderlecht draait de werf van het nieuwe kinderdagverblijf De Waterlelie bijvoorbeeld op volle toeren, terwijl de werken in het kinderdagverblijf Woluland op hun einde lopen. Daarnaast is een nieuw kinderdagverblijf gepland op de site van Scholengroep Brussel in Koekelberg.

In 2017 openden heel wat nieuwe en uitgebreide kinderdagverblijven hun deuren, zo geeft onderstaande kaart van Brussel aan.

Robbedoes - Schaarbeek

DE PROJECTEN OP EEN RIJTJE

1. Kraakje • Ukkel
VERBOUWING + UITBREIDING

2. Kiekeboe II • Sint-Gillis
NIEUW KINDERDAGVERBLIJF

3. De Kleine Zenne • Sint-Jans-Molenbeek
NIEUW KINDERDAGVERBLIJF

4. Robbedoes • Schaarbeek
VERBOUWING + UITBREIDING

5. Scheutje • Anderlecht
VERBOUWING + UITBREIDING

6. De Zandmannetjes • Schaarbeek
VERBOUWING + UITBREIDING

7. IBO Sluis • Sint-Jans-Molenbeek
NIEUWE LOCATIE

8. De Klaproos • Anderlecht
NIEUW KINDERDAGVERBLIJF

9. De Speelbomen • St.-Joost-ten-Node
NIEUW KINDERDAGVERBLIJF

10. Elmer Noord • Schaarbeek
VERBOUWING + UITBREIDING

11. Huis van het Kind • Schaarbeek
NIEUWBOUW

12. Maalbeek • Elsene
NIEUW KINDERDAGVERBLIJF

13. De Waterlelie • Anderlecht
NIEUW KINDERDAGVERBLIJF

14. Woluland • St.-Lambrechts-Woluwe
VERBOUWING + UITBREIDING

■ VERBOUWING

★ NIEUWBOUW

● NIEUWE LOCATIE

WIJ BOUWEN VERDER AAN KWALITEITSVOL ONDERWIJS

CAMPUS SAINT-MICHEL

- Projectontwikkelaar: Kairos NV
- Totale oppervlakte: 20.000 m²
- Betrokken onderwijsinstellingen: Lyceum Martha Somers (GO!) & Imelda-instituut
- Aantal leerlingen: 1.400 secundair onderwijs
- Jaarlijkse kost: 2,7 miljoen euro

CAMPUS MUTSAARD

- Projectontwikkelaar: BPI Real Estate Belgium
- Totale oppervlakte: 13.454 m²
- Betrokken onderwijsinstellingen: Officieel onderwijs Stad Brussel
- Aantal leerlingen: 450 basisonderwijs en 288 secundair onderwijs
- Projectkost: 17,9 miljoen euro

COMENIUS

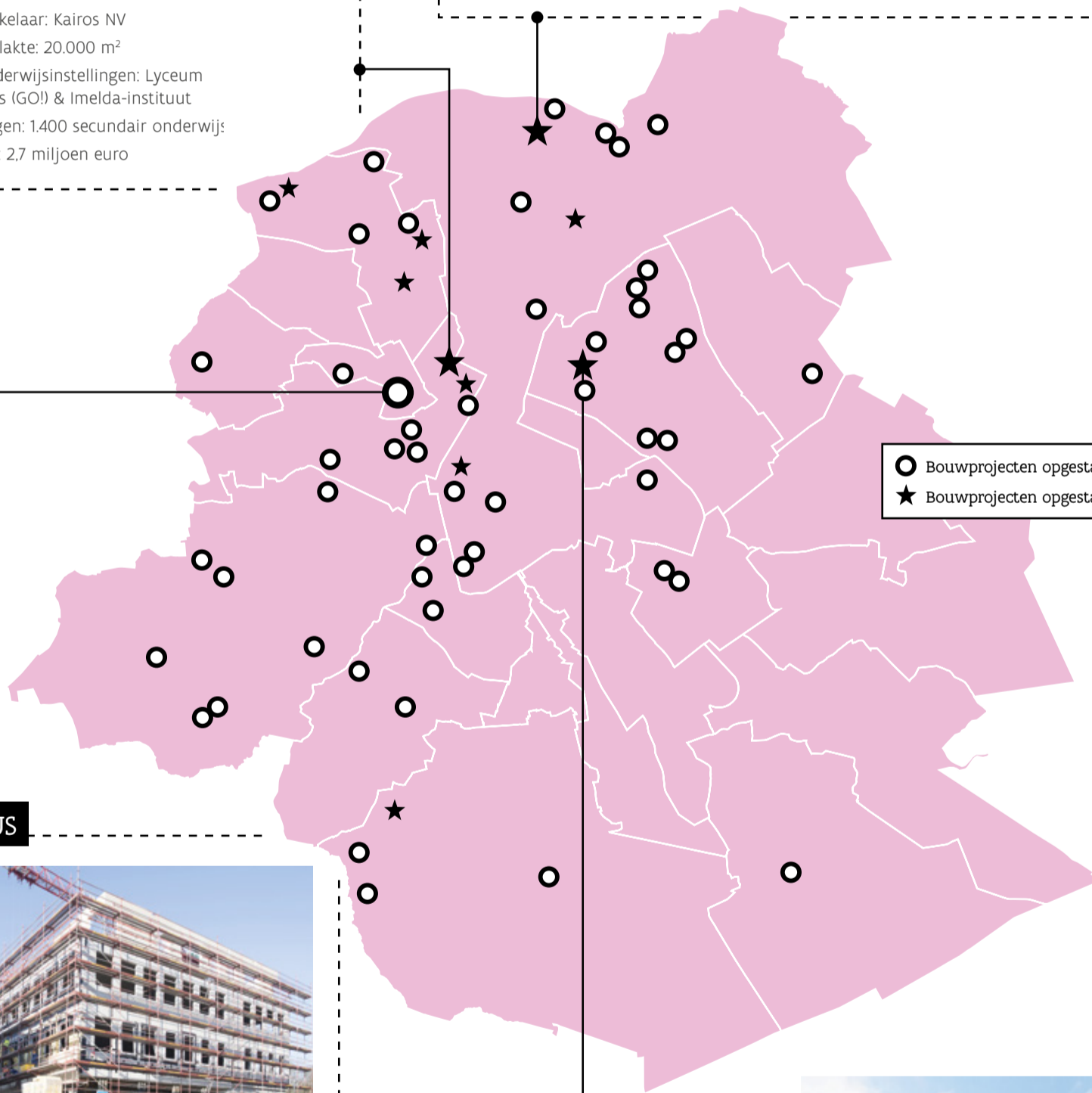

- Projectontwikkelaar: Campus Koekelberg nv
- Totale oppervlakte: 17.100 m²
- Betrokken onderwijsinstellingen: nieuwe basisschool en nieuwe secundaire school Campus Comenius (GO!)
- Aantal leerlingen: 240 basisonderwijs en 800 secundair onderwijs
- Jaarlijkse kost 2,2 miljoen euro

CAMPUS GALLAIT

- Projectontwikkelaar: THV Odebrecht-Vanhout Projects
- Totale oppervlakte: 21.723 m²
- Betrokken onderwijsinstellingen: Heilige Familie en Sint-Goedele Brussel
- Aantal leerlingen: 220 basisonderwijs / 680 secundair onderwijs / 240 tienerschool
- Jaarlijkse kost: 2,1 miljoen euro

○ Bouwprojecten opgestart in 2016 en vroeger
★ Bouwprojecten opgestart in 2017

25 miljoen euro, dat is het bedrag dat de VGC in 2017 investeerde om de noden en uitdagingen op het vlak van schoolinfrastructuur in Brussel verder aan te pakken. Met nieuwbouw en grondige renovatiewerken worden ook bijkomende plaatsen gecreëerd in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

In 8 Nederlandstalige scholen worden er in totaal 1.700 extra plaatsen gecreëerd, waarvan 1.600 in het basisonderwijs en 100 in het secundair.

Gesubsidieerde projecten	Gemeente
Basisschool Sint-Pieterscollege	Jette
Basisschool site Ulenstraat	Sint-Jans-Molenbeek
Campus Mutsaard	Laken
De Telescoop	Laken
Maria Boodschap	Brussel
Poelbos	Jette
Sint-Michiëlschool	Jette
Sint-Vincentius	Ukkel

De VGC startte in 2017 nieuwe projecten op via een publiek-private samenwerking. Het gaat zowel over basisonderwijs als over secundair onderwijs.

Op de twee campussen worden er in totaal 2.540 extra plaatsen gecreëerd, waarvan 340 in het basisonderwijs en 2.200 in het secundair.

Publiek-private samenwerking	Gemeente
Campus Gallait	Schaarbeek
Campus Saint-Michel	Sint-Jans-Molenbeek

Om grote infrastructuurwerken op bestaande school-sites niet te vertragen, worden er vaak modulaire units of tijdelijke schoolinfrastructuur opgericht. De VGC ondersteunde via subsidies, in 2017 voor 1.068.000 euro.

Gesubsidieerde projecten	Gemeente
Campus Spoor-West	Anderlecht
Sint-Michiëlschool	Jette
Campus Sint-Lukas	Schaarbeek
Angelusinstituut	Sint-Lambrechts-Woluwe
Sint-Vincentius	Ukkel
Centrum voor Volwassenen-onderwijs Lethas	Brussel

In 2017 werd de eerste steen gelegd van de nieuwe campus Comenius in Koekelberg en van de basisscholen Sint-Augustinus in Vorst en Sint-Jozef in Ukkel. Daarnaast werden er ook nieuwe of gerenoveerde scholen feestelijk ingehuldigd: Hendrik Conscience in Schaarbeek, Sint-Gillischool in Sint-Gillis, Groene School en Lucerna in Anderlecht en Papageno in Evere.

BUITENSPEL INNOVERENDE SPEELPLAATSEN OP SCHOOL

De VGC heeft aandacht voor duurzame, creatieve en stimulerende speelplaatsen via het programma BuitenSpel.

Een kwaliteitsvolle speelplaats biedt volop kansen om te spelen en te leren, ruimte voor beweging en eigen inbreng van de leerlingen.

In 2017 kregen 11 scholen financiële steun voor de inrichting van een uitdagende speelplaats voor een totaal bedrag van 978.884 euro.

School	Gemeente
Basisschool De Iris	Ukkel
Basisschool Balder	Sint-Gillis
Basisschool Dageraad	Jette
Basisschool Harenheide	Haren
Basisschool Leidstarschool	Laken
Basisschool 't Klavertje Vier	Laken
Basisschool Windekind	Sint-Jans-Molenbeek
Basisschool Dertien	Anderlecht
Basisschool Parkschool	Vorst
Sint-Gillischool	Sint-Gillis
Don Bosco Technisch Instituut	Sint-Pieters-Woluwe

www.onderwijsinbrussel.be/buitenspel

DUURZAME SCHOLEN

ENERGIEZORG OP SCHOOL

Energiezorg is vanzelfsprekend goed voor het milieu en draagt op die manier bij tot een positieve maatschappelijke uitstraling. Door de leerlingen te betrekken bij het energiezorgproject, kunnen scholen hen belangrijke waarden meegeven. De pedagogische aspecten van energiezorg worden toevertrouwd aan MOS (Milieuzorg op School).

In 2017 ondersteunde de VGC 31 scholen om een meer energievriendelijk beleid te voeren. In totaal werd er 400.000 euro geïnvesteerd in projecten in scholen.

Onze ambitie bestaat erin om tegen 2019 minstens een op drie scholen energievriendelijk te maken. Vandaag kunnen al 90 scholen de voordelen van energiewinst voelen in hun dagelijkse werking.

www.vgc.be/ondersteuning/subsidies/onderwijs/energiezorg-op-school

PLANTEN EN ZAAIEN IN GROENE KLASBAK

De Groene Klasbak is een bak die voor 100% geproduceerd wordt uit duurzame materialen en gerecupereerd hout. Deze bakken worden ingezet op school als moestuinbakken, kruidenbakken of plantenbakken. Scholen krijgen op deze manier de kans om hun speelplaatsen en klassen op een duurzame wijze groener in te richten.

Een mooie kans om kinderen bewust te leren omgaan met sorteren en recyclen en een manier om spelenderwijs planten te laten groeien en te bestuderen. Welke planten kan je het best op welk moment zaaien? Hoe verzorg je ze? Waar kun je zaaies kopen? Het project 'Groene Klasbak' zorgt voor nieuwe ervaringen en vaardigheden in de klaspraktijk. Zo slaan we twee vliegen in één klap.

Sociale economie

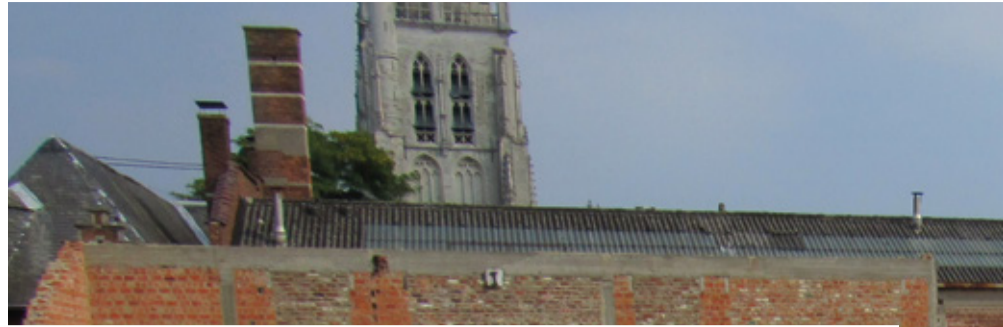
Voor dit project werken de vzw's Atelier Groot Eiland en FIX samen. Beide Brusselse organisaties zijn actief in de sociale economie. De bakken worden gefabriceerd door werknemers die werkervaring opdoen om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. De Vlaamse Gemeenschapscommissie subsidieert het project. Zo kunnen zoveel mogelijk Nederlandstalige scholen in Brussel Groene Klasbakken aanvragen.

Meer informatie, zoals het educatieve pakket, zal te vinden zijn op de website van FIX.

www.fixbrussel.be

6

BRUSSEL BELEVEN

GEMEENSCHAPSCENTRA GEVEN BRUSSELAARS RUIMTE

De gemeenschapscentra zijn warme nesten waar mensen elkaar ontmoeten. Ze stellen hun ruimtes ter beschikking en creëren ook op andere plaatsen in de stad ontmoetingskansen. Rode draad: individuen, collectieven en organisaties bepalen mee hoe ze die ruimte invullen. Altijd met veel openheid naar anderen.

In de Zomer in Sint-Joost creëerden avontuurlijke wijkbewoners hun eigen plek met GC Ten Noey. Ze bouwden hun droomspeeltuin met klei, bamboe, stro en hout. In DKantine van GC De Kroon staan gedreven vrijwilligers aan de toeg. Naast die barmomenten dient DKantine als experimenteerruimte voor buurtbewoners, vrijwilligers of organisaties. Een naai- en fietsatelier, Repair Café, Coder Dojo's, spelletjesavonden, Open Mics en nog veel meer. Ook de baravonden in GC Elzenhof staan open voor de meest uiteenlopende initiatieven van enthousiastelingen. GC De Vaartkapoen 'schonk' het Gemeenteplein aan de Molenbekenaren tijdens het festival *Molem Ma Belle*. En tijdens de afbraakwerken van GC De Rinck in Anderlecht dook De Koer op als een oase in de woestijn.

Molem Ma Belle

Van 12 mei tot 4 juni 2017 konden de Molenbekenaren voor het tweede jaar op rij 'hun eigen ding doen' aan de kiosk op het Gemeenteplein. Toevallige passanten, buurtbewoners en organisaties waren de hoofdrolspelers van het gratis festival *Molem Ma Belle*. 'Bij de eerste editie in 2016 was de sfeer nog erg gespannen door de aanslagen', zegt sociaal-cultureel werker **Greet Simons** van GC De Vaartkapoen. Zij trok het project samen met het lokaal cultuurbeleid. 'De behoefte om bijeen te komen rond iets positiefs was toen erg groot. De mensen toonden veel respect voor de kiosk. Op een dag kwam iemand er zelfs bloemetjes bijzetten.'

In 2017 kreeg *Molem Ma Belle* een subsidie van Bruss-it. 'De positieve vibes waren teruggekeerd in Molenbeek, ook door initiatieven als *MolenGeek* en *Brassart*. Deze keer zag de kiosk er wat groener uit en lieten we artiesten interventies doen rond *common place*. Ze experimenteerden met grasmatten op het plein, een grote mandala, een U-vormige agora uit hout. Daarnaast boden we opnieuw activiteiten aan voor kinderen en families, maar het artistieke kreeg iets meer de bovenhand.'

'Toevallig viel de ramadan net in die periode. Na de iftar zag je hoe Molenbeek in beweging kwam. We speelden daarop in met ramadan-nocturnes. Een hapje en een drankje en

akoestische muziek. We maakten er een sociaal gebeuren van, net zoals in de Maghreb. Veel vooroordelen vallen weg op zo'n moment. Vlamingen die in de ramadan pinten komen drinken? Kan perfect. Molenbeek is conviviaal en verdraagzaam. Voor de editie van volgend jaar zijn we nog aan het kauwen op ons concept. We denken aan kleinere modules op verschillende plekken in de gemeente. Ontmoeting en publieke ruimte blijven in elk geval twee belangrijke pijlers.'

www.vaartkapoen.be

"Deze keer zag de kiosk er wat groener uit, en lieten we artiesten interventies doen rond *common place*."

© De Koer

“Op zaterdagen gaven we de plaats letterlijk door aan lokale partners. Zij brachten hun eigen publiek mee, telkens weer andere mensen.”

Zomer op de Koer

Door de renovatie van GC De Rinck heeft het Anderlechtse gemeenschapscentrum tijdelijk geen eigen gebouw. De Rinck deelt voorlopig lokalen met de Academie voor Beeldende Kunst en gebruikt het binnenplein – de ondertussen legendarische ‘Koer’. Die was in de zomer van 2017 twee maanden lang dé afspraakplek in hartje Anderlecht. Dankzij de gemeente en lokale partners. Elke donderdagavond was er film met Brussel als thema. Op vrijdag kon je je uitleven in creatieve ateliers en lokaal muzikaal talent bewonderen. Zaterdag was de Koer in handen van Anderlechtse organisaties of een artiest. En zondag kwamen families aan hun trekken in een geanimeerd en gevarieerd programma.

‘De Koer bereikte een gemengd publiek: stedelijk en lokaal, Franstaligen en Nederlandstaligen.’ Sociaal-cultureel werker **Gertjan** van De Rinck kijkt tevreden terug: ‘Op zaterdagen gaven we de plaats letterlijk door aan lokale partners. Zij brachten hun eigen publiek mee, telkens weer andere mensen. Ook konden we veel artiesten de kans geven om in de zomer te spelen. De opkomst varieerde een beetje van dag tot dag. De concerten trokken tot 150 mensen, en voor “de Koer in handen van” op zaterdag verwelkomden we tot 200 man.’

Met *Zomer op de Koer* sloopte GC De Rinck ook figuurlijk zijn muren en bereikte het een nieuw, divers publiek. Een frisse doorstart voor de vernieuwde werking, vanaf 2019 in het nieuwe complex aan het Dapperheidsplein.

www.derinck.be

© Muntpunt

WEEK VAN DE BUITENSCHOOLSE KINDEROPVANG MET THEMA ‘LETTERPRET’

Eind oktober vond de 17de editie van de Week van de buitenschoolse kinderopvang plaats. Ditmaal stond de week in het teken van ‘Letterpret’: letters leren herkennen, oefenen in het lezen, woorden vormen ... De VGC organiseerde workshops in de Koninklijke Bibliotheek en in Muntpunt, waar de kinderen en begeleiders uit de Initiatieven Buitenschoolse Opvang (IBO) kosteloos aan konden deelnemen.

In het Librarium van de Koninklijke Bibliotheek van België toverde een gids allerlei voorwerpen uit zijn stofjas waardoor de kinderen heel wat over boeken en hoe ze gemaakt worden, konden bijleren. De jonge ketjes kregen een inwijding in druktechnieken of kropen in de huid van monniken en vervaardigden mooie handschriften met een ganzenveer en inkt. Kleuters konden knus genieten van een boekvoorstelling en een voorleessessie in de Duikboot van Muntpunt.

BRUZZ ORGANISEERT RONDE VAN BRUSSEL

Met steun van de VGC organiseert BRUZZ nog tot mei 2018 een ronde door alle Brusselse gemeenten. Om de twee weken maken alle BRUZZ-media samen een uitgebreid gemeenteportret waarin de inwoners centraal staan en met aandacht voor het lokale Nederlandstalige netwerk.

Meer dan alleen financiële ondersteuning

De VGC ondersteunt Brusselse mediaprojecten die zorgen voor gemeenschapsvorming, zoals *Brussel Helpt*. De *Ronde van Brussel* zoekt grote en kleine waardevolle Nederlandstalige initiatieven op en geeft die de kans om hun verhaal te tonen. BRUZZ plaatst ze in de ruimere context van de gemeente en van Brussel en helpt Brusselaars hun weg te vinden naar de initiatieven zelf.

BRUZZ trekt de straat op

BRUZZ trekt om de twee weken de straat op om de verscheidenheid van elke gemeente en wijk en de inzet van de bewoners te tonen. Ontmoetingsplaatsen zoals Bar Eliza (Koekelberg), Flagey (Elsene) en de Hoogte Honderd-wijk (Vorst) illustreren hoe Brusselaars van hun stad een fijne en open plek maken. Ook projecten zoals Growfunding (Koekelberg) en Boeren&Buren (Schaarbeek) kwamen al aan bod.

De radio zendt zijn ochtendshow live uit vanuit de BRUZZ-bus, op locatie, en betreft daar passanten bij met interviews en koffiekoeken. De tv-uitzending *BRUZZ 24* is een extra lange editie met gasten uit en reportages over de gemeente. Op de website verschijnen de gemeenteportretten met kerncijfers en reportages. De krant zoomt daar verder op in met extra verslaggeving. De Ronde startte op 20 september in Elsene en eindigt op 30 mei in de stad Brussel.

Gemeenten strijden voor titel 'Leukste Gemeente'

In de *Ronde van Brussel* gaan de gemeenten met elkaar de strijd aan voor de titel 'Leukste Gemeente van Brussel'. Daarvoor doet BRUZZ een beroep op de inwoners van de 19 gemeenten. Zij krijgen het laatste woord en moeten BRUZZ ervan overtuigen waarom hun gemeente de leukste is. De strijd wordt vooral via BRUZZ.be en de sociale media gestreden. Daar is een ruimte waarin inwoners hun argumenten kracht kunnen bijzetten. In woord en liever nog in beeld. BRUZZ richt zich uitdrukkelijk tot de lokale verenigingen. Zij kunnen hun leden mobiliseren om te stemmen en om foto's en video's door te sturen.

BRUZZ sluit de wedstrijd af met een event voor de deur van het gemeenschapscentrum van de Leukste Gemeente. De kernwoorden zijn BRUZZ-bus, BRUZZ-dj, liveset en een levensgroot logo 'De Leukste Gemeente van Brussel'.

Ontdek de *Ronde van Brussel* live op BRUZZ-radio, volg de reportages op BRUZZ-tv en sociale media, en lees de focus op het gemeentelven in BRUZZ-magazine.

www.bruzz.be

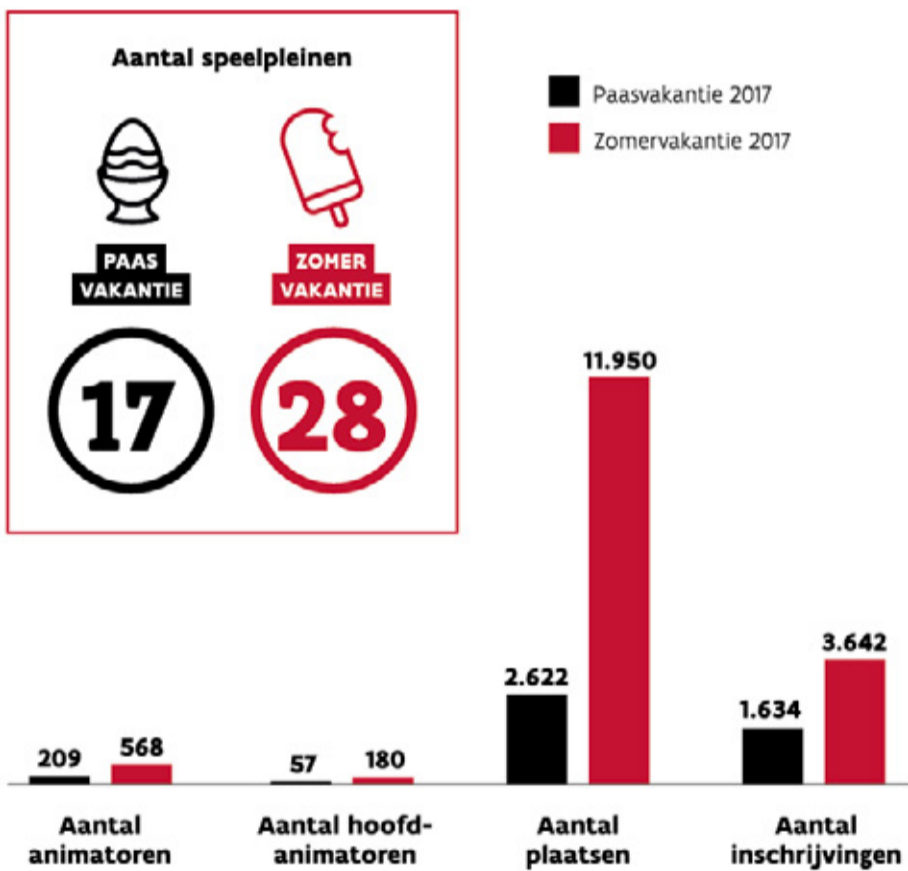

SPEELPLEINEN

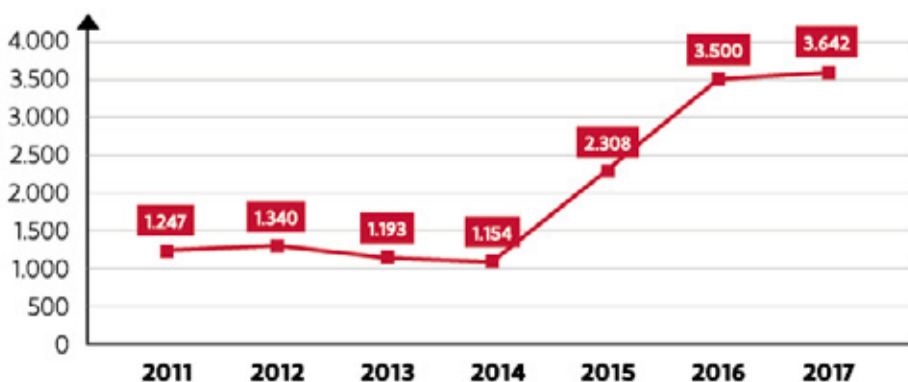

© Lander Loeckx

DE SPEELPLEINWERKING IN 2017

EVOLUTIE AANTAL INSCHRIJVINGEN ZOMERVAKANTIE

COMMUNITY BUILDING VOOR LEERKRACHTEN

© Cedric Michiels

Bedankt schoolteams

16de Avond van het Nederlandstalig Onderwijs in hartje Brussel. Een avond met een fantastisch optreden van **Stan Van Samang** en een feestelijke receptie. 1.694 aanwezigen genoten met volle teugen van een topsfeer.

www.onderwijsinbrussel.be/ondersteuning/feestje-bouwen-met-stan-van-samang-tijdens-de-16de-avond-van-het-nederlandstalig

© EliasKhan

After Work Drink

Meer dan 270 leerkrachten genoten op 10 november van een After Work Drink in RITCS café. De ideale gelegenheid om elkaar beter te leren kennen en om bij te praten na een drukke lesdag. De After Work Drinks zijn een initiatief van Lesgeven in Brussel. Ontdek de activiteiten voor leerkrachten in Brussel op:

[lesgeveninbrussel](https://www.facebook.com/lesgeveninbrussel)

© Sandra Timmermans

Quiz De slimste school van Brussel

Op 5 oktober deden vijftig ploegen mee aan de quiz *De slimste school van Brussel*. De wisselbeker ging net als vorig jaar naar het Sint-Guido-Instituut in Anderlecht. Hun quizploeg heette toepasselijk *De winnaars van 2016*.

STADSMOESTUIN - STADSLANDBOUWERS

Geen saaie roofing op het 4.000 m² omvattende dak van de Foodmet, maar wel prei, wortelen, radijzen en zelfs Oost-Indische kers. Sinds oktober bewerkt Atelier Groot Eiland, met een ploeg van 8 mensen, 1.500 m² in het kader van de opleiding Stadslandbouwer. Ze telen er de biologische groenten voor sociaal restaurant Bel Mundo. Maar ook mensen met een burn-out of jongeren die schoolmoe zijn, kunnen er terecht om te herbronnen en de handen uit de mouwen te steken.

www.ateliergroteiland.be

OPERETTE VOOR KINDEREN

Met *Assepoester* brengt het Brussels Operettetheater kinderen in contact met operette. Het vrolijke gezelschap betoverde ook de kinderen van onze IBO's. Zij kregen de kans om in september naar een voorstelling van *Assepoester* te gaan in Gemeenschapscentrum De Kroon. Een unieke ervaring.

IN BEELD

GALA VAN WELZIJN

KOM UIT JE KOT LAAT JE ZOTSTE IDEE SPONSOREN

De VGC startte in september 2017 met *Kom uit je kot*. Dat is een projectsubsidie voor alle studenten uit het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel die, met medestudenten, een project, actie of evenement willen organiseren waarmee ze inzetten op Brussel als studentenstad. Dat kan bijvoorbeeld via een studentenvereniging, maar ook voor een actie die enkele studenten samen op poten willen zetten.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie maakte de oproep bekend bij het begin van het academiejaar. Per initiatief kunnen aanvragers een subsidie tot 5.000 euro krijgen. Studenten kunnen gedurende het hele academiejaar aanvragen indienen.

Een *urban golf* organiseren op de Kunstberg, een roeiwedstrijd op de Vismarkt ... Ben je student en heb je ideeën? Surf naar www.vgc.be/komuitjekot en vraag een subsidie aan.

WONEN IN BRUSSEL

JONGE BRUSSELAARS KAPEN INSTAGRAMACCOUNT WONEN IN BRUSSEL

Sinds het voorjaar van 2017 nemen jonge Brusselaars regelmatig het Instagramaccount van Wonen in Brussel over. Ze tonen 'hun' Brussel en laten leuke en vaak nog onbekende plekken zien.

Anysa, Franne en Thijs, Steffen, Niels, Sabine, Maarten en Charlotte, Kevin en Jana wisselden foto's uit over hun favoriete café, lekkere eetadresjes, over de meest rustige plekken waar je kunt joggen, het gebruik van het openbaar vervoer, de pleintjes die de moeite waard zijn, tips en tricks ...

Jong volk ook op de 'klassieke' woontours. Zij brachten de woontour in beeld in een Instagramstory, en deelden de informatie op die manier met andere gebruikers van deze sociaalnetwerksite.

Wonen in Brussel, een initiatief van de VGC, werkt hiervoor samen met Brik, de servicedesk voor stadstudenten. Met deze acties willen we laatstejaarsstudenten en pas afgestudeerden ervan overtuigen dat Brussel dé plek is om te wonen.

www.woneninbrussel.be

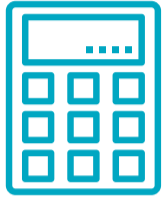
www.instagram.com/wonen.in.brussel

 Woontours

7

VGC IN CIJFERS

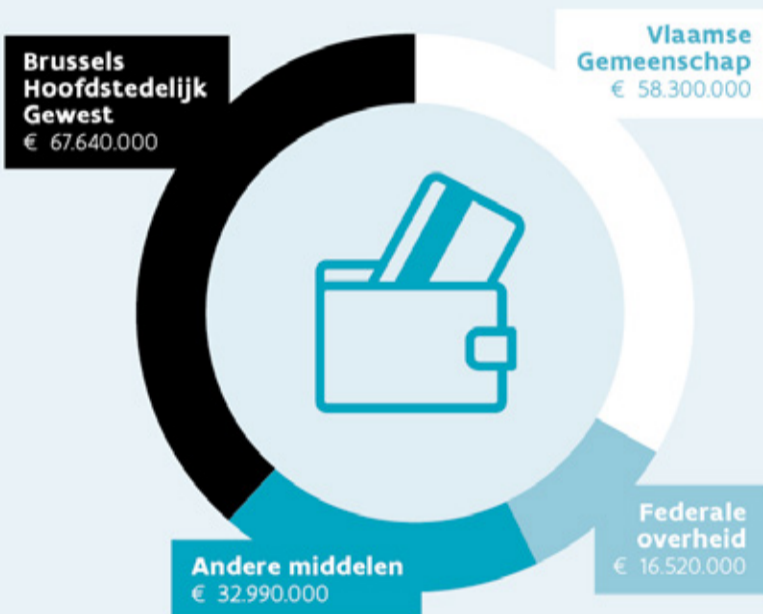

HET BUDGET IN 2017

In totaal beschikte de Vlaamse Gemeenschapscommissie in 2017 over een werkingsbudget van 175,45 miljoen euro en een investeringsbudget van 67,97 miljoen euro.

Herkomst van de middelen

De VGC krijgt vooral inkomsten via andere overheden: van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van de Vlaamse Gemeenschap en van de federale overheid.

Onderwijs en Vorming

35,61 miljoen euro ging naar de werking op het vlak van Onderwijs en Vorming. Speerpunten zijn het Onderwijscentrum Brussel en de ondersteuning van de scholen.

Cultuur, Jeugd en Sport

Een budget van 31,86 miljoen euro ging voornamelijk naar de 22 gemeenschapscentra, de ondersteuning van kunst, cultureel erfgoed en musea, naar verenigingen en projecten, bibliotheken en jeugdwerk.

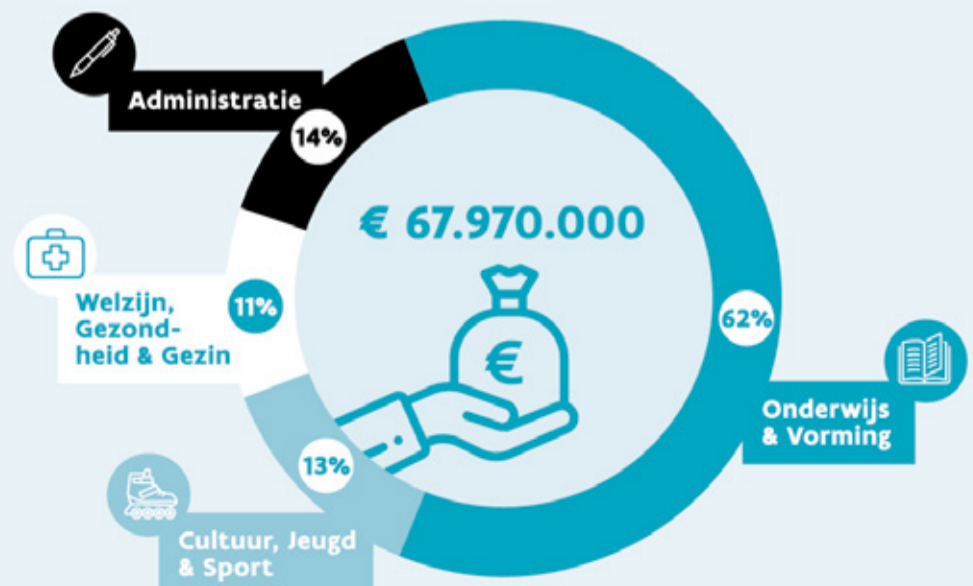

Welzijn, Gezondheid en Gezin

Een budget van 13,1 miljoen euro werd besteed aan de ondersteuning van een ruim netwerk van welzijns- en gezondheidsinitiatieven. Daarvan werd 3,8 miljoen euro ingezet voor de noden in de kinderopvang en het gezinsbeleid.

Investerings

In 2017 werd 67,97 miljoen euro voorzien voor investeringen. Er werd geïnvesteerd in de administratie en in de domeinen Onderwijs en Vorming, Cultuur, Jeugd en Sport en Welzijn, Gezondheid en Gezin.

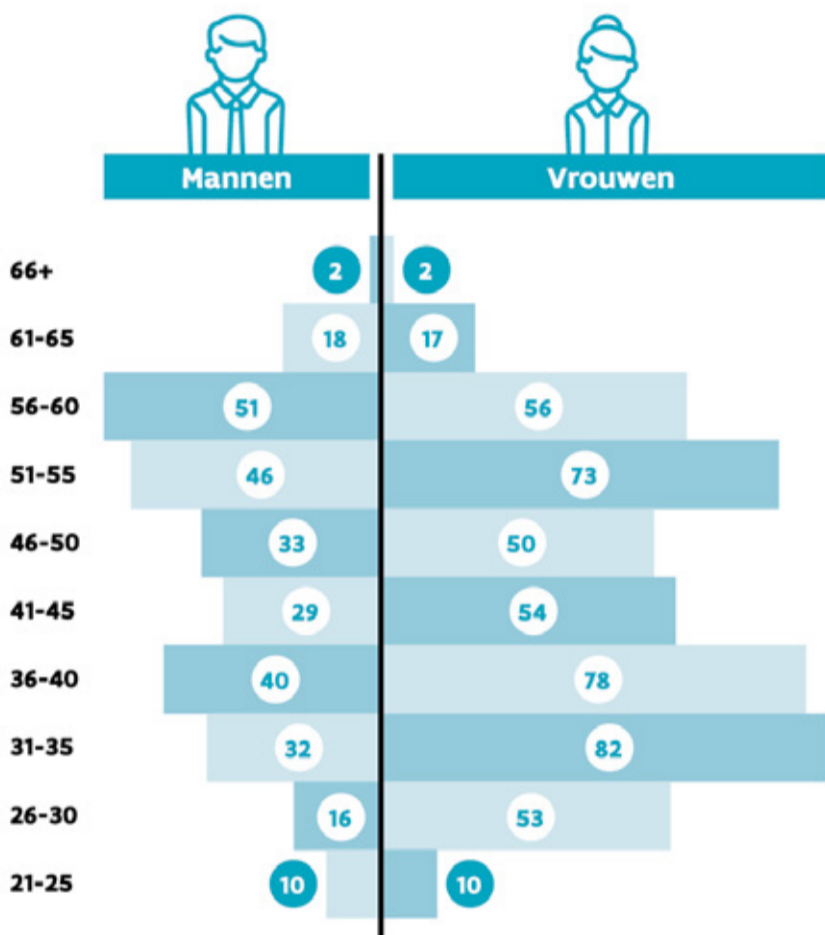

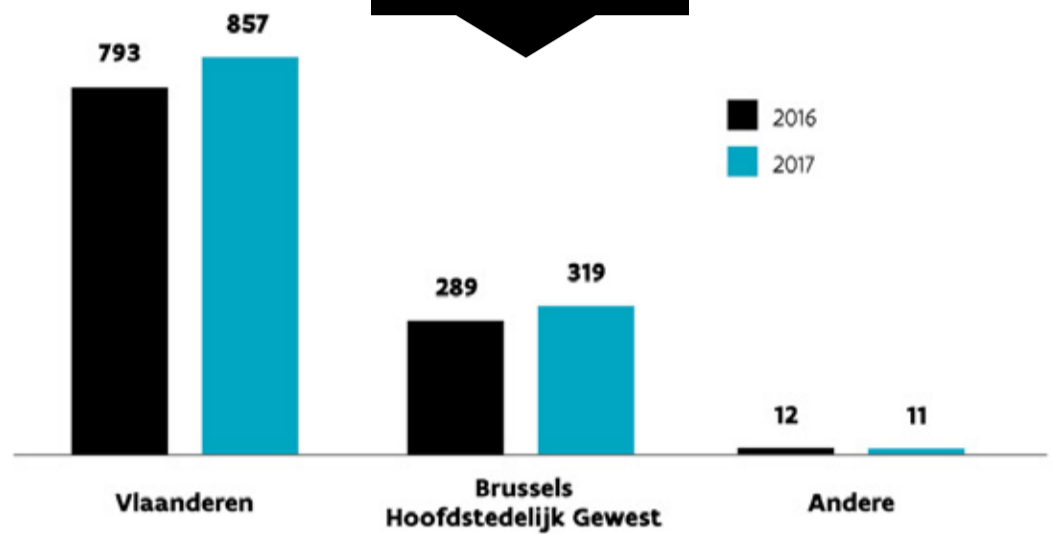
HET VGC-PERSONEEL

In 2017 waren in totaal 1.187 werknemers actief bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie, van wie 752 op de VGC-administratie en 435 bij de VGC-onderwijsinstellingen.

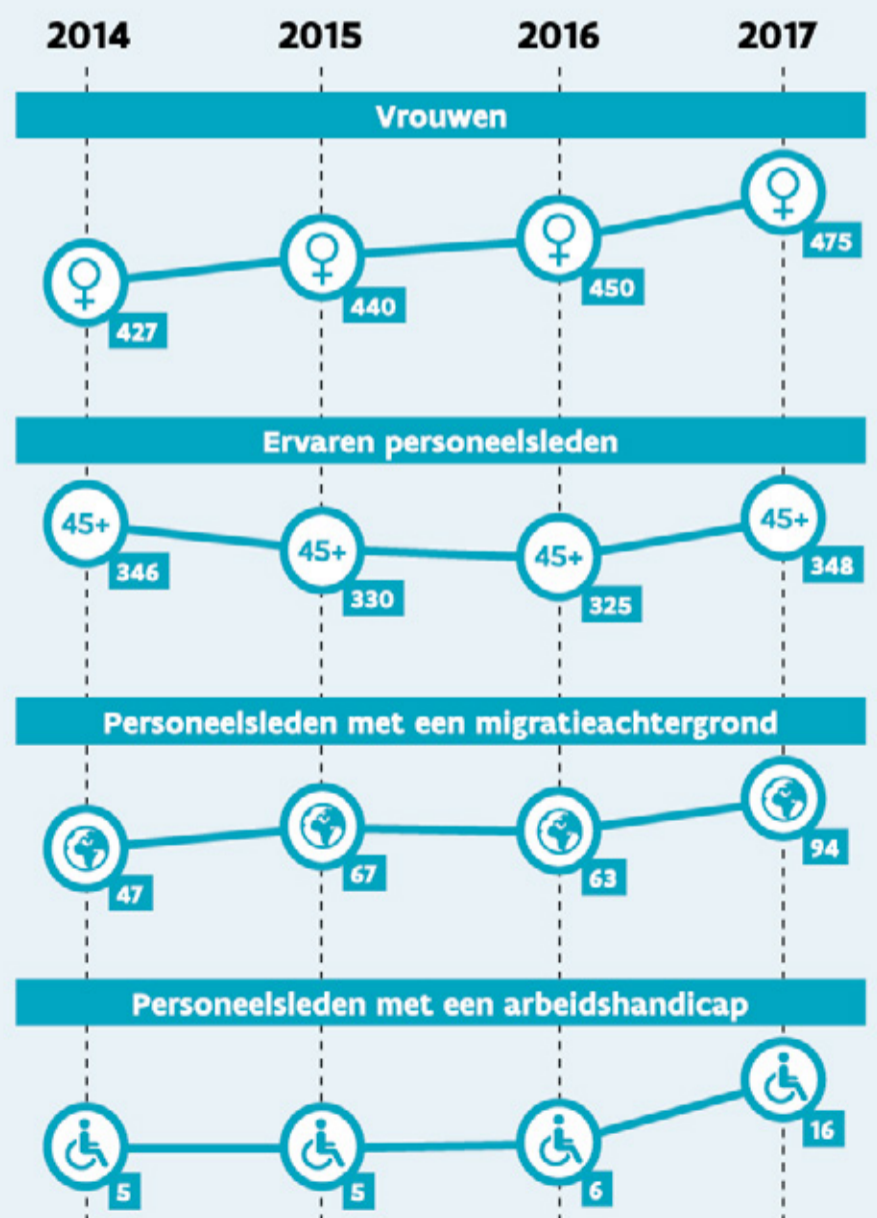
VERHOUDING VROUWEN/MANNEN/LEEFTIJD

ONDERVERDELING NAAR WOONPLAATS

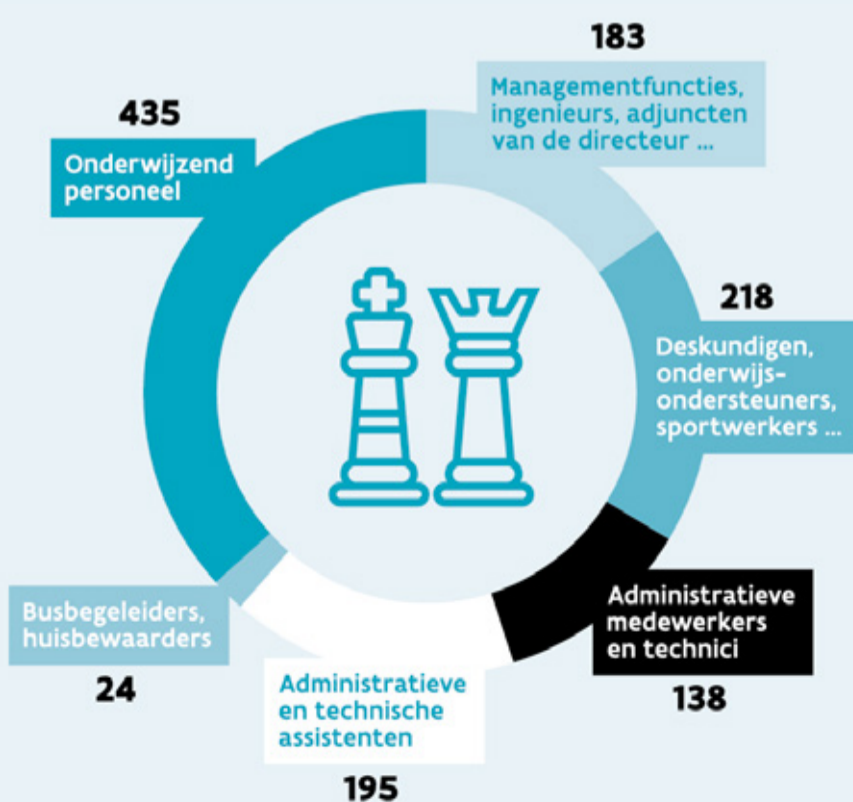
EVOLUTIE VAN DE DIVERSITEIT

Ervaren personeelsleden = personeelsleden ouder dan 45 jaar

Personeelsleden met een migratieachtergrond = personeelsleden die niet de nationaliteit bezitten van een van de Europese lidstaten (EU-15), of van wie minstens een van de ouders of twee van de grootouders niet de nationaliteit van een van de Europese lidstaten (EU-15) bezitten op 31/12 (gebaseerd op vrijwillige registratie)

ONDERVERDELING NAAR FUNCTIE

Sommige personeelsleden combineren functies waardoor de som van deze opdeling niet overeenkomt met het totaal aantal personeelsleden.

331
N-BORDEN
GEPLAATST

19.350
RUGZAKJES
VERDEELD IN SCHOLEN

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Eric Verrept, leidend ambtenaar
Emile Jacquainlaan 135
1000 Brussel

Samenstelling en coördinatie

VGC – Communicatie

Eindredactie

Mark Van Bogaert

Vormgeving

Shortcut Advertising

Foto cover

© Lander Loeckx

Foto backcover

© Sien Verstraeten

Druk

Artoos | Hayez communication
production house

D/2018/7025/04

Met dank aan iedereen die heeft
meegewerkt aan dit jaarverslag

www.vgc.be/publicaties

 [vlaamsegemeenschapscommissie](https://www.facebook.com/vlaamsegemeenschapscommissie)

